

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Logistično inženirstvo
Modul: Poslovna logistika

POREKLO BLAGA IN MEDNARODNA TRGOVINA

Mentor: Drago Kajtezovič Knez, mag.

Kandidatka: Jana Podbrežnik

Lektorica: Breda Podbrežnik Vukmir, prof. slovenskega jezika

Kranj, november 2010

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju magistru Dragu Kajtezoviću Knezu, ki mi je na podlagi svojih izkušenj predlagal temo diplomskega dela ter me s svojim znanjem usmerjal proti cilju.

Zahvaljujem se tudi lektorici Bredi Podbrežnik Vukmir, ki je lektorirala mojo diplomsko nalogo.

Hvala pa kličem svoji družini, ker je moj študij vzel tudi njen čas. Brane, Miha in Ana, ste odlični študijski kolegi!

Nemogoče ni dejstvo, ampak predsodek.

IZJAVA

»Študentka Jana Podbrežnik izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom Draga Kajtezovića Kneza, mag.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne 21. 11. 2010

Podpis: _____

POVZETEK

Pojem poreklo blaga v mednarodni trgovini pomeni natančno določena pravila, ki jih mora izpolnjevati blago, da ga proizvajalec lahko označi kot blago s poreklom in ga kot tako prodaja v druge države. Splošno pravilo za pridobitev porekla je, da se materiali štejejo po poreklu iz posamezne države, če so bili v tej državi v celoti pridobljeni, izdelani iz blaga s poreklom oziroma so bili v njej zadosti obdelani ali predelani.

Evropska skupnost pravila o poreklu blaga uporablja kot orodje za izvajanje ukrepov zunanjetrgovinske politike.

Preferencialno poreklo podeljuje blagu ugodnejšo tarifno obravnavo.

Natančno in pravilno izpolnjeno potrdilo o poreklu blaga lahko podjetju prinaša finančne ugodnosti.

KLJUČNE BESEDE

- skupna trgovinska politika Evropske skupnosti
- notranji trg Evropske skupnosti
- tretje države
- prostotrgovinski sporazumi
- skupnostno in neskupnostno blago
- preferencialno in nepreferencialno poreklo blaga

ABSTRACT

The concept of origin of goods in international trade means, which certain rules have to be accomplished by the producer that may be qualified as originating goods and as such being sold in other countries. The general rule for origin of the materials to be considered as originating from certain country is, if they have been produced in this country, manufactured goods originating from this country or if there was sufficient working or processing on them.

European Community rules of origin are used as a tool for implementing foreign policy.

Preferential origin gives preferential tariff treatment of goods.

Accurate and properly completed certificate of origin may bring financial benefits to the company.

KEYWORDS

- European Union Trade Policy
- Internal Market of the European Communities
- third countries
- Free Trade Agreements
- Community and non-Community goods
- preferential and non-preferential origin of goods

KAZALO

1	UVOD.....	1
1.1	Predstavitev problema	1
1.2	Predpostavke in omejitve	2
1.3	Metode dela.....	3
2	TRGOVINSKA POLITIKA EVROPSKE SKUPNOSTI.....	4
2.1	Trgovinska politika	4
2.2	Skupnostno in neskupnostno blago	5
2.3	Carine in druge dajatve	6
2.3.1	Carinska tarifa.....	7
2.3.2	TARIC	7
2.3.3	Carinska vrednost	7
2.3.4	Trošarina	7
2.4	Ukrepi zunanjetrgovinske politike	8
2.5	Sporazumi skupnosti s tretjimi državami	9
2.5.1	Sporazumi Skupnosti o carinski uniji ali prosti trgovini	9
2.5.2	Sporazum o vzajemnem priznavanju MRA	10
2.5.3	Znak evropske skladnosti izdelkov CE	10
2.6	Uredba o varnosti in varovanju	11
2.6.1	EORI	11
2.6.2	Skupna deklaracija.....	11
2.6.3	Enotna upravna listina.....	11
2.6.4	Status pooblaščenega gospodarskega subjekta	12
2.6.5	Ekonomska cona	12
2.7	Baza za dostop na trg	13
2.8	Pravni viri carine	13
2.9	Obvestila v Uradnem listu Evropske unije.....	14
3	ZUNANJA TRGOVINA SLOVENIJE.....	15
3.1	Carinski predpisi v Republiki Sloveniji.....	15
3.2	Plačevanje dajatev	16
3.3	Promet blaga in storitev	17
3.4	Pomoč podjetjem za dostop na trg	17
4	POREKLO BLAGA	20
4.1	Vrste porekla blaga	20
4.2	Pravila za pridobitev porekla	21
4.3	Metode za ugotavljanje porekla	22
4.3.1	V celoti pridobljeni izdelki	22
4.3.2	Zadosti obdelani ali predelani izdelki	22
4.3.3	Nezadostni postopki izdelave	24
4.3.4	Načelo 10% tolerance	24
4.3.5	Načelo teritorialnosti.....	24
4.3.6	Aktivno oplemenitenje	24
4.3.7	Predelava pod carinskim nadzorom	24
4.3.8	Pasivno oplemenitenje	25
4.3.9	Kumulacija.....	25
4.3.10	Bilateralna kumulacija	25
4.3.11	Diagonalna kumulacija	26
4.3.12	Regionalna kumulacija	26
4.3.13	Polna kumulacija.....	26
4.3.14	Pan-evro-mediteranska kumulacija porekla blaga	27
4.3.15	Prepoved povračila	27
4.3.16	Uvozno carinjenje	28

4.4	Nepreferencialno poreklo blaga	28
4.4.1	Nepreferencialna pravila o poreklu blaga	28
4.4.2	Potrdilo o nepreferencialnem poreklu blaga	29
4.5	Preferencialno poreklo blaga	29
4.5.1	Preferencialna pravila o poreklu blaga	30
4.5.2	Dokazila o preferencialnem poreklu blaga	31
4.5.3	Izjava na računu	31
4.5.4	Pooblaščen izvoznik	32
4.5.5	Obvestila, vezana na uporabo preferencialnih trgovinskih dogovorov	32
4.5.6	Uvedba postopka naknadnega preverjanja dokazila o poreklu	32
4.6	Poreklo blaga v notranjem prometu Skupnosti	33
5	VPLIV POREKLA BLAGA NA MEDNARODNO TRGOVINO PODJETIJ	36
5.1	Primeri uporabe pravil za določitev porekla blaga	37
5.1.1	V celoti pridobljeni izdelki	37
5.1.2	Izvoz začasno na popravilo	37
5.1.3	Nezadostna oziroma zadostna obdelava	38
5.1.4	Kalkulacija	39
5.1.5	Bilateralna kumulacija	39
5.1.6	Diagonalna kumulacija	39
5.1.7	Pan-evro-mediteranska kumulacija	41
5.1.8	Kumulacija in sistem spremenljive geometrije	41
5.1.9	Polna kumulacija	42
6	ZAKLJUČKI	43
6.1	OCENA UČINKOV	43
6.2	POGOJI ZA UVEDBO	43
6.3	MOŽNOSTI NADALJNJEGA RAZVOJA	44
	Literatura in viri	45
	Pojmovnik	49
	Prevodi najpogosteje uporabljenih izrazov zunanjetrgovinske politike Skupnosti	49
	Kratice in akronimi	49
	Priloge	51

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA

»Tempo globalizacije svetovnega gospodarstva se povečuje, kar je zlasti posledica revolucionarnih sprememb na področju transporta in komunikacij. Z vse večjo lahkoto, s katero po vsem svetu poteka trgovina z blagom in storitvami, izraz »globalna vas« bolj in bolj pridobiva na pomenu. Močna konkurenca v svetovnem merilu, ki je posledica takšnega stanja, jasno kaže, da bodo morala podjetja v Sloveniji in še posebej mala in srednja podjetja, če bodo hotela preživeti, povečati svoje izvozne napore, da bi se lahko merila s konkurenčnimi državami.« (Osojnik, 2001, str. v)

Z besedami iz predgovora k publikaciji Gospodarske zbornice Slovenije lahko najbolje pojasnimo odločitev za raziskovanje in predstavitev vpliva porekla blaga na mednarodno trgovino podjetij.

Z vstopom v Evropsko unijo se je pojem mednarodne trgovine v Sloveniji korenito spremenil. Gospodarsko sodelovanje z ostalimi članicami se je poenostavilo, sodelovanje s tretjimi državami pa uravnavajo določila Evropske skupnosti. Evropska skupnost razvija mrežo trgovinskih sporazumov s posameznimi državami in regijami po vsem svetu. Poznavanje pravne ureditve, ekonomskih zakonitosti in mednarodne prodaje blaga podjetju prinašajo prednosti na vseh stopnjah življenjskega cikla posla.

Visoke uvozne carinske stopnje zmanjšujejo možnost boljšega tržnega pozicioniranja. Države pri mednarodnem trgovanju uporabljajo poreklo blaga kot orodje, s katerim pospešujejo ali ovirajo medsebojno sodelovanje ter s tem ščitijo domačega proizvajalca. Poznavanje določil o poreklu blaga ter seveda njihova pravilna uporaba prinašata podjetju prednosti in prihranke. Z znižanjem stroškov carinskih dajatev, z nižjo carinsko stopnjo ali celo carinsko stopnjo prosto, lahko podjetje zniža prodajne cene in s tem poveča konkurenčnost podjetja, podjetje tako sklene donosnejši posel, prihranjena sredstva pa lahko usmeri v nove investicije.

Če je izdelek v celoti narejen v eni državi iz materialov, ki so bili pridobljeni v tej državi, ni za določitev porekla nobenega dvoma. Problem pa nastane, če je izdelek narejen iz delov ali surovin, ki so bili izdelani ali pridobljeni v drugih državah in so bili v državo, kjer se proizvaja končni izdelek, pred tem uvoženi. Za končnega proizvajalca in izvoznika je tako zelo pomembno, da pozna poreklo surovin ali polizdelkov, ki jih je kupil od svojih dobaviteljev, in iz katerih izdeluje svoje končne izdelke. Proizvajalec mora natančno preveriti, kaj je zapisano v pravilih za pridobitev

porekla blaga, ki so zajeta v carinskih predpisih in posameznih trgovinskih sporazumih.

Preferencialno poreklo podeljuje blagu ugodnejšo tarifno obravnavo. Podjetja imajo s tem dvojni prihranek: pri carinskih dajatvah in pri davku, kajti carinski dolg je del davčne osnove in če je blago ob uvozu v celoti upravičeno plačila carinskega dolga, je tudi znesek davka manjši. Natančno in pravilno izpolnjeno potrdilo o poreklu dejansko predstavlja vrednostni papir, ki prinaša finančne ugodnosti. Najbolje je, da kupec že pri sklepanju pogodbe zahteva zelo natančne pogoje v zvezi s poreklom blaga oz. vključi ustrezne zaščitne klavzule v kupoprodajne pogodbe.

Globalizacija svetovnega gospodarstva ter trenutna gospodarska kriza zahtevata od slovenskih podjetij povečanje izvoznih naporov. Le dobro organizirana podjetja, ki bodo znala pravilno oceniti stroške, nastale pri izvoznem poslu, bodo v teh naporih uspešna.

1.2 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE

Predpostavke:

- Evropska skupnost ima sklenjene trgovinske sporazume s številnimi državami z namenom pospeševanja gospodarskega sodelovanja s temi državami.
- Evropska skupnost želi s trgovinskimi sporazumi in sistemom preferencialnega blaga povečati konkurenčnost svojega gospodarstva na tretjih trgih.
- Evropska skupnost pravila o poreklu blaga uporablja kot orodje za izvajanje ukrepov zunanjetrgovinske politike.

Cilji naloge:

- Ugotoviti pomen porekla blaga za konkurenčnost gospodarstva na tretjih trgih.
- Ugotoviti pomen poznavanja porekla blaga pri nabavi materialov v proizvodnji.
- Prikazati vpliv porekla blaga na mednarodno trgovino posamezne gospodarske družbe oziroma podjetja.

Predvideni rezultat naloge:

- Ovrednotenje vpliva porekla blaga na poslovanje podjetja in posredno na mednarodno trgovino.

Omejitve:

- Aktivno spreminjanje na področju dogovorov o meddržavnem gospodarskem sodelovanju ter širjenje sklenjenih trgovinskih sporazumov.

1.3 METODE DELA

Pri izdelavi naloge smo uporabili teoretične metode:

- deskriptivno (opisno) metodo dela – proučevanje, analiziranje, primerjanje strokovne literature in delovnih gradiv, metodo kompilacije;
- komparativno metodo, deduktivno-induktivno metodo (metodo sklepanja iz splošnega v posamezni primer);
- kavzalno (neeksperimentalno) metodo za pridobivanje, analizo in interpretacijo podatkov z uporabo praktičnih primerov.

2 TRGOVINSKA POLITIKA EVROPSKE SKUPNOSTI

2.1 TRGOVINSKA POLITIKA

Evropska skupnost (v nadaljevanju besedila Skupnost) je z 20-odstotnim deležem svetovnega uvoza in izvoza največja svetovna trgovska sila. Je pomemben člen v meddržavnem trgovanju, ki se oblikuje znotraj Svetovne trgovske organizacije (WTO). Pravno podlago skupne trgovinske politike predstavlja 133. člen Pogodbe o Evropski uniji oziroma 207. člen Lizbonske pogodbe. Trgovinska politika članic temelji na skupnih, enotnih načelih, zlasti glede carinskih stopenj, sklenitve sporazumov o carinskih tarifah in trgovini, ki se nanašajo na trgovino z blagom in storitvami, ter gospodarskih vidikov intelektualne lastnine, tujih neposrednih naložb, doseganju enotnosti pri ukrepih liberalizacije, izvozne politike in ukrepov trgovinske zaščite.

Prosta trgovina med članicami Skupnosti je bila eden od glavnih temeljev njene ustanovitve. Njeno temeljno načelo je, da je promet blaga, storitev, oseb in kapitala med državami članicami pri trgovanju na skupnem evropskem (intrakomunitarnem – znotrajskupnostnem) trgu prost. To načelo pri prometu blaga uveljavlja Carinski kodeks Skupnosti¹, ki je poenotil pravila skupnega evropskega trga. Države članice so odpravile tarife pri medsebojnem trgovanju in poenotile tarife za blago, uvoženo iz držav zunaj Skupnosti. Države, ki vstopajo v Skupnost, morajo na notranjem trgu odpraviti carine, svoje carinske stopnje do tretjih držav pa morajo prilagoditi skupni carinski tarifi.

Načelo medsebojnega priznavanja je temeljno načelo delovanja notranjega trga in pomeni, da posamezna država članica ne sme omejiti prostega pretoka tistih proizvodov, ki so legalno na trgu druge države članice. Carinska unija je enotno območje Skupnosti, po katerem blago prosto kroži, ne glede na to, ali je bilo narejeno tu ali pa uvoženo od zunaj. Ne temelji na konceptu statusa porekla blaga, ampak na statusu blaga v prostem prometu – če je blago uvoženo iz držav nečlanice, se carinska tarifa plača samo ob prvem uvozu v Skupnost, nato se dajatev ne plačuje več, niti ni nobenega preverjanja več. Carinike srečujemo le na zunanjih mejah Skupnosti.

Ob tem je potrebno pojasniti tudi naslednje pojme:

- notranja meja je meja države članice z državami članicami,
- carinska meja je meja države članice s tretjimi državami,
- tretje države so države, ki niso članice Skupnosti,

¹ Uredba Sveta št.2913/92 z dne 12.10.1992 o oblikovanju Carinskega kodeksa Skupnosti

- tretje ozemlje je del državnega ozemlja države članice, ki ni sestavni del ozemlja Skupnosti.

Skupnost je razvila mrežo dvostranskih trgovinskih sporazumov s posameznimi državami in regijami po vsem svetu. V okviru svojega splošnega sistema preferencialov je za večino uvoženih izdelkov iz držav v razvoju odobrila dajatev prost dostop do svojega trga ali dostop po znižanih stopnjah, blago iz najrevnejših držav sveta, razen orožja, pa je oprostila dajatev pri uvozu v Skupnost.

Carinsko pravo skupnosti je opredeljeno s Carinskim zakonikom Skupnosti².

Trgovina, ki je največje območje zunanje politike v Skupnosti, sodi v pristojnost Evropske komisije.

2.2 SKUPNOSTNO IN NESKUPNOSTNO BLAGO

Skupnostno blago je tisto, ki je:

- v celoti pridobljeno ali proizvedeno na carinskem območju Skupnosti (pod pogoji iz 23. člena Carinskega zakonika) in ne vsebuje blaga, uvoženega iz držav ali z ozemelj, ki niso del carinskega območja Skupnosti;
- uvoženo iz držav ali z ozemelj, ki niso del carinskega območja Skupnosti, in sproščeno v prost promet, za to blago so bile pobrane vse predpisane uvozne dajatve in uporabljeni vsi ukrepi trgovinske politike, ki veljajo za sprostitev blaga v prosti promet;
- pridobljeno ali proizvedeno na carinskem območju Skupnosti bodisi izključno iz blaga, navedenega v drugi alineji, bodisi iz blaga, navedenega v prvih dveh alinejah.

Vse drugo blago je neskupnostno blago.

Skupnostno blago izgubi svoj status, ko dejansko zapusti območje Skupnosti, vendar pa se lahko skupnostno blago pod določenimi pogoji prevaža preko tretjega ozemlja v okviru postopka notranjega tranzita, ne da bi izgubilo status skupnostnega blaga.

Za neskupnostno blago je ves čas, ko se nahaja na carinskem območju, predviden sistem carinskega nadzora in carinskih postopkov, za skupnostno blago pa le v

² Uredba št. 450/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23.04.2008 o carinskem zakoniku Skupnosti (Posodobljeni carinski zakonik)

primeru, če to želi zapustiti carinsko območje, in to od trenutka sprejema izvozne carinske deklaracije do dejanskega izstopa tega blaga. (Zupančič, 2008, str. 36)

2.3 CARINE IN DRUGE DAJATVE

Med uvozne in izvozne dajatve (4. člen Carinskega zakonika) sodijo carine in druge dajatve, ki imajo enak učinek kot carine (izravnalne in protidumpinške dajatve), ki se plačujejo pri uvozu in izvozu blaga, ter uvozne in izvozne dajatve, uvedene v okviru skupne kmetijske politike.

Poleg uvoznih in izvoznih dajatev pobira carinska služba tudi druge dajatve, ki se pobirajo pri uvozu in izvozu: davek na dodano vrednost (izvoz blaga je oproščen plačila le-tega), trošarine, okoljske dajatve, davek na nova motorna vozila. V vseh zakonih o obdavčenju, povezanih z navedenimi dajatvami, je določeno, da se v primeru, ko se pobirajo pri uvozu, pobirajo na enak način kot uvozne dajatve.

Carinski dolg pomeni obveznost carinskega zavezanca, da plača obračunani znesek uvoznih oziroma izvoznih dajatev. Primarno se obračunajo carine, sekundarno pa ustrezne ostale dajatve. Za določitev carinskega dolga se blago uvrsti v carinsko tarifo glede na vrsto in naravo blaga, določi se poreklo blaga, carinsko vrednost blaga in vrsto carinsko dovoljene rabe ali uporabe blaga.

Temeljne podlage, ki določajo višino uvoznih dajatev, so carinska vrednost³, carinska tarifa⁴ in poreklo blaga⁵. V naslovu II Carinskega zakonika so vsebovane podlage za obračun uvoznih in izvoznih dajatev, carinska tarifa, carinska vrednost in poreklo blaga.

Zavezanec mora natančno poznati celoten carinski zakon in podzakonske akte, predvsem zaradi visokih kazni, če stori carinski prekršek.

³ Členi 28 do 36 Uredbe Sveta (EGS) št.2913/92 z dne 12.10.1992 o carinskem zakoniku Skupnosti

⁴ Člen 20 in 21 Uredbe Sveta (EGS) št.2913/92 z dne 12.10.1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (dopolnitve z Uredbami Sveta št. 3528/89, 3845/89, 2913/92 (252.člen), 1969/93 in 254/2000)

⁵ Členi 22 do 27 Uredbe Sveta (EGS) št.2913/92 z dne 12.10.1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (dopolnitve z Uredbo Sveta št.2454/93 z dne 2.7.1993)

2.3.1 Carinska tarifa

Skupna carinska tarifa Skupnosti je enotna za vse države članice. Je kombinacija klasifikacije blaga in carinskih stopenj, vključno s tarifnimi ukrepi za posamezno blago – kombinacija nomenklature in dajatev, ki se plačajo za vsako vrsto blaga.

Pravilna uvrstitev blaga v nomenklaturu carinske tarife je pogoj, da se ob izvedbi carinskega postopka uporabijo pravilni ukrepi (višina dajatev, netarifni ukrepi, ugotavljanje porekla itd.).

Priloga 1: Primer navedbe carinske tarife pohišvenega okovja na računu

2.3.2 TARIC

TARIC⁶ je zbirka podatkov o vseh ukrepih, ki jih je potrebno izvajati ob izvozu blaga iz oz. uvozu v Skupnost. Vsebuje vse podatke in informacije, ki so potrebne za poslovne odločitve o nameravanih carinskih postopkih – carinska tarifa, posamezni carinski ukrepi, tarifni ukrepi, prepovedi, omejitve, carinske kvote, izvozna nadomestila, nacionalni ukrepi idr.

Priloga 2: Primer izpisa TARIC za aluminijaste fasadne obloge, uvoz s Kitajske

2.3.3 Carinska vrednost

Carinska vrednost je pomembna za obračunavanje carin in davka na dodano vrednost ob uvozu blaga, pa tudi zaradi uvoznih statistik, tarifnih kvot in pravil o poreklu blaga. Za lažje razumevanje in razlago določb, vezanih na carinsko vrednotenje, je bila na ravni Skupnosti izdelana Zbirka besedil o carinskem vrednotenju s konkretnimi primeri carinskega vrednotenja ter njihove rešitve⁷.

Pravilno določanje carinske vrednosti je zelo pomembno ob dejstvu, da so carine za določene vrste izdelkov sorazmerno visoke.

2.3.4 Trošarina

Trošarina velja za fiskalno izredno pomemben davek, ki se plačuje ob trošenju izdelkov, za katere je značilno, da jih načeloma ni mogoče nadomestiti z drugimi podobnimi izdelki in da je povpraševanje po teh izdelkih relativno togo. Trošarine se plačuje na alkohol in alkoholne pijače, tobačne izdelke ter energente.

⁶ Slovenski TARIC je dostopen na spletni strani Carinske uprave: <http://taric-curs.gov.si>.

⁷ Zbirka je dosegljiva v slovenskem jeziku na spletnem naslovu: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/declared_goods/european/index_en.htm.

Trošarinski zavezanec je proizvajalec trošarinskih izdelkov, pooblaščen prejemnik trošarinskih izdelkov iz druge države Skupnosti, uvoznik trošarinskih izdelkov in trgovec na debelo s trošarinskimi izdelki.

2.4 UKREPI ZUNANJETRGOVINSKE POLITIKE

Oblike uravnavanja mednarodne trgovine:

- tarifni ukrepi
 - carinske stopnje
 - tarifne opustitve
 - tarifne kvote
- kmetijski ukrepi
- trgovinski ukrepi
 - protidampinška dajatev
 - izravnalna dajatev
- netarifni ukrepi
 - količinske omejitve
 - sistem predhodnega nadzora
 - omejitve gibanja blaga
 - prepovedi gibanja blaga
- posredne omejitve
 - sanitarni predpisi
 - predpisi o zaščiti pred nelojalno konkurenco
 - predpisi o označevanju izvora blaga
- izvozne premije in subvencije

Tarifne opustitve omogočajo popolno ali delno opustitev avtonomnih dajatev skupne carinske tarife za uvoz določenega blaga v neomejenih količinah. Osnovni namen opustitev je podjetjem v Skupnosti omogočiti preskrbo s surovinami, polizdelki in sestavnimi deli, ki so znotraj Skupnosti nedosegljivi, brez plačila običajnih uvoznih dajatev. Ukrep se uporablja pri uvozu iz vseh tretjih držav. Opustitve so lahko uvedene samo začasno.

Splošni sistem preferencialov SSP (GSP) je instrument trgovinske politike za spodbujanje uvoza iz držav v razvoju. Omogoča popolno ali delno oprostitvev plačila carinskih dajatev pri uvozu v Skupnost za izdelke s poreklom iz držav v razvoju.

Tarifna kvota je določena količina oziroma vrednost blaga, ki se lahko uvozi v določenem obdobju po znižani carinski stopnji. Ko je ta količina oziroma vrednost

presežena, se blago lahko še vedno uvaža, vendar ob plačilu običajne carinske stopnje.

Dumping je ena od najpogostejših oblik neloyalne trgovinske prakse. O dumpingu govorimo takrat, ko proizvajalci iz držav, ki niso članice Skupnosti, izvažajo in prodajajo svoje blago v Skupnost po ceni, ki je nižja od normalne vrednosti (običajno od prodajne cene ali stroškov proizvodnje) na njihovem domačem trgu. Protidumpinški ukrepi so običajno uvedeni v obliki dajatve "ad valorem" (po vrednosti), lahko pa tudi v obliki posebne dajatve ali cenovne zaveze (proizvajalec izvoznik se zaveže, da bo prodajal po določeni minimalni ceni). Dajatve plača uvoznik v Skupnost.

Zaščitni ukrepi se uporabljajo v posebnih okoliščinah, ko se pojavi nenadno in znatno povečanje uvoza, ki lahko povzroči škodo industriji v Skupnosti. Uporabljajo se le izjemoma, v omejenem časovnem obdobju in na osnovi "erga omnes" (kar pomeni, da veljajo za uvoz iz vseh držav). Ukrepi imajo lahko obliko dajatev ali kvot.

Skupnost omejuje sprostitev v prost promet izdelkov po poreklu iz določenih držav do določene količine (uvozno dovoljenje), ko je ta količina izčrpana, uvoz ni več dovoljen. Trenutno Skupnost uporablja sistem količinskih omejitev le pri uvozu jekla in v majhnem obsegu pri uvozu tekstila.

Skupnost, v skladu s pravili WTO, stremi k čim bolj prosti trgovini brez ukrepov, ki bi omejevali in spreminjali trgovinske tokove.

2.5 SPORAZUMI SKUPNOSTI S TRETJIMI DRŽAVAMI

2.5.1 Sporazumi Skupnosti o carinski uniji ali prosti trgovini⁸

- preferencialni sporazumi Skupnosti s tretjimi državami
 - stabilizacijsko-pridružitveni sporazumi (SAP) z državami Zahodnega Balkana: Hrvaško, Makedonijo, Albanijo, Črno Goro, Bosno in Hercegovino ter Srbijo;
 - sporazumi z državami, vključenimi v sistem pan-evro-mediteranske kumulacije (države EFTE (Evropska cona proste trgovine – Islandija, Liechtenstein, Norveška, Švica), Turčija, Ferski otoki, Maroko, Alžirija, Tunizija, Egipt, Izrael, Jordanija, Palestinska uprava Zahodnega brega in Gaze, Libanon, Sirija);

⁸ Več na spletni strani Direktorata za trgovino v okviru Evropske komisije:
http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/index_en.htm.

- pridružitveni sporazumi z Mehiko, Čilom in Južnoafriško republiko,
- bilateralni sporazumi,
- avtonomne preferencialne ureditve – enostransko priznavanje ugodnosti, ki jih je Skupnost enostransko sprejela za nekatere države, skupine držav ali območja.

Skupnost nima sklenjenih posebnih trgovinskih sporazumov s svojima glavnima trgovinskima partnericama, ZDA in Japonsko, sklenjenih je več sporazumov na posameznih področjih.

Mnenje slovenskega podjetnika: »Pipistrel in drugi slovenski izdelovalci zračnih plovil ne morejo neposredno prodajati na ameriški trg. Slovenija z ZDA namreč nima sklenjenega dvostranskega sporazuma o prodaji letal.« (Finance, 22.2.2010, str. 6)

Vsak sporazum o prosti trgovini vsebuje protokol (7. in 15. člen) o poreklu blaga, ki opredeljuje pogoje in pravila za določanje porekla blaga. Vsebine protokolov določajo kriterije za pridobitev porekla, načine dokazovanja ter postopke pri naknadnem preverjanju.

2.5.2 Sporazum o vzajemnem priznavanju MRA

Sporazumi Skupnosti z glavnimi trgovinskimi partnericami o vzajemnem priznavanju so namenjeni spodbujanju trgovine z industrijskimi proizvodi. Zasnovani so na temelju vzajemnega spoštovanja certifikacijskih sistemov držav, vključenih v sporazum. Sporazum omogoča recipročno priznavanje rezultatov testov o ustreznosti proizvodov. Izvoznik dobi pooblastilo za testiranje in certificiranje izvoznih proizvodov v svoji državi v skladu s predpisi države uvoza. Postopek se izvede v državi izvoznika in sicer pred fizičnim izvozom proizvodov, kar omogoča racionalizacijo časa in stroškov. Uvoznik oziroma država uvoza se obveže, da bo postopke in rezultate certificiranja priznala ter tako omogočila nemoten uvoz proizvodov.

Priloga 3: Primer potrdila o skladnosti laminatnih plošč

2.5.3 Znak evropske skladnosti izdelkov CE

Znak CE na izdelku ali njegovi embalaži sporoča, da izdelek, izdelan v evropski ali drugi državi, izpolnjuje zahteve Skupnosti glede varnosti, zdravstvene ustreznosti in varstva okolja. Znak omogoča lažji pretok blaga in večjo obveščenost potrošnikov.

Priloga 4: Primer potrdila o CE skladnosti laminatnih plošč

2.6 UREDBA O VARNOSTI IN VAROVANJU

1. 7. 2009 je stopila v veljavo varnostna uredba⁹, ki gospodarskim subjektom pri poslovanju s carinskimi službami nalaga nove zahteve: sistem registracije in identifikacije gospodarskih subjektov z enotno identifikacijsko številko EORI, obvezno vlaganje elektronske vstopne in izstopne skupne deklaracije in vnos dodatnih podatkov pri deklariranju blaga. Zahteva se, da so podatki na voljo pred prihodom blaga na carinsko območje Skupnosti ali pred odhodom blaga s carinskega območja Skupnosti. Ti ukrepi naj bi povečali stopnjo varnosti in varstva tako za Skupnost kot za državljane Skupnosti ter hkrati olajšali trgovanje s tretjimi državami.

2.6.1 EORI

Za vse gospodarske subjekte v Skupnosti je uvedena enotna identifikacijska številka, ki je namenjena identifikaciji subjekta ali osebe v njenih odnosih s carinskimi organi v Skupnosti.

2.6.2 Skupna deklaracija

Za vse blago, ki se vnaša na carinsko ozemlje Skupnosti, je potrebno vložiti skupno vstopno oz. izstopno deklaracijo, listino s spiskom blaga za carinjenje. Prednajava ali čas, ko je treba z računalniško izmenjavo podatkov izdelati skupno deklaracijo, je za posamezne oblike transporta različen (npr. za cestni promet najmanj 1 uro pred prihodom v carinski urad, za blago, ki se nahaja v zabojnikih, najmanj 24 ur pred natovarjanjem oz. raztovarjanjem).

Podatki iz deklaracij se vlagajo z računalniško izmenjavo podatkov in s standardiziranimi sporočili. Carinski organi lahko sprejmejo skupno deklaracijo v papirni obliki v izjemnih okoliščinah. Pisna deklaracija mora biti prepoznavna vsem udeležencem v postopku, zato se uporaba dokumentov omeji na uporabo enotne upravne listine.

2.6.3 Enotna upravna listina

Enotna upravna listina (EUL), prej imenovana enotna carinska listina (ECL), je uradni obrazec, ki se uporablja za pisno carinsko deklaracijo v okviru običajnega postopka za vnos v carinski postopek ali ponovni izvoz. Izjeme so dovoljene le, če jih predvidevajo predpisi za zadevni postopek ali če jih določajo mednarodni sporazumi.

⁹ Uredba Evropskega sveta št. 648/2005

Izvozni postopek se izvede za vse domače blago, ki se izvažata. Izvede se tudi za blago, ki se izvažata v skladu s postopkom začasnega izvoza na oplemenitenje, formalnosti, ki so predpisane za izvoz, pa se smiselno uporabljajo tudi pri ponovnem izvozu neskupnostnega blaga. Ob izvedbi izvoznega postopka je potrebno upoštevati dodatne zunanjetrgovinske ukrepe. Izvozni postopek se ne izvede za skupnostno blago, ki se preko carinskega območja tretjih držav prevažata iz enega dela v drug del Skupnosti.

Izvozni postopek se začne z vložitvijo carinske deklaracije v elektronski obliki, pisne na obrazcu EUL ali ustni obliki. Potrjena carinska deklaracija s strani izstopnih carinskih organov služi izvozniku kot dokaz, da je blago zapustilo carinsko območje Skupnosti. (Zupančič, 2008, str. 231–238)

Ob izvozu je blago oproščeno plačila DDV. Ta ugodnost je priznana le, če blago dejansko zapusti carinsko območje. (Zupančič, 2008, str. 229–230)

Priloga 5: Vzorec izpolnjene EUL za uvoz s Kitajske

2.6.4 Status pooblaščenega gospodarskega subjekta

Status pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO) prinaša podjetjem hitrejši carinski postopek, poenostavitve skladno s carinskimi predpisi, manj fizičnih pregledov, manj pregledov dokumentov pri vsakodnevnikih postopkih. Država članica Skupnosti lahko status podeli tistim gospodarskim subjektom, ustanovljenim na carinskem območju Skupnosti, ki izpolnjujejo skupna merila, in sicer skladnost s carinskimi zahtevami, zadovoljiv sistem vodenja poslovnih knjig za carinski nadzor, finančno solventnost ter varnostne in varstvene standarde. Uporaba poenostavitev v drugih državah članicah Skupnosti se uskladi z dogovorom med pristojnimi carinskimi organi zadevnih držav.

Program AEO je del svetovne pobude, da se zagotovi varnost celotne dobavne verige. Vložnik zahtevka AEO mora pridobiti varnostno izjavo, ki jo poslovni partner daje pooblaščenemu gospodarskemu subjektu. Pooblaščeni gospodarski subjekti bodo po svetu spoznani kot varni in zanesljivi poslovni partnerji v mednarodni trgovini.

2.6.5 Ekonomska cona

Ekonomska cona je del carinskega območja Skupnosti, ki je ločen od preostalega carinskega območja, je označen ter ograjen (funkcionalno povezani in ustrezno urejeni poslovni prostori s pripadajočimi zunanjimi površinami) in na katerem velja poseben carinski režim, določen z zakonom. V ekonomski coni se šteje, da glede

plačila carine in drugih ukrepov trgovinske politike carinsko blago ni na carinskem območju in da je domače blago, ki je zaradi nameravanega izvoza vneseno v ekonomsko cono, izvoženo že v trenutku, ko je vneseno v cono. Ekonomska cona se ustanovi na območju, kjer je pristanišče ali letališče, ki je odprto za mednarodni blagovni promet. V Sloveniji sta to Ekonomska cona Koper in Ekonomska cona Maribor.

2.7 BAZA ZA DOSTOP NA TRG

Baza za dostop na trg MADB je informacijsko orodje Evropske unije za pomoč in podporo podjetjem pri trgovanju s tretjimi državami.

Baza je sestavljena iz devetih glavnih rubrik:

- Partnerstvo za dostop na trg (Market Access Partnership),
- Baza veljavnih carinskih dajatev (Applied Tariffs Database),
- Vodič za izvoznike o uvoznih formalnostih (Exporters' Guide to Import Formalities),
- Statistična baza (Statistical Database),
- Baza trgovinskih ovir (Trade Barriers Database),
- Baza sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov (SPS Database),
- Uredba o trgovinskih ovirah (Trade Barriers Regulation),
- Študije (Studies).

2.8 PRAVNI VIRI CARINE

Temeljni evropski predpisi:

- Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12.10.1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL EU, serija L, št. 302, 19. 10. 1992, str. 1–50; posebna izdaja v slovenščini: poglavje 02, zvezek 04, str. 307-356)
- Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2.7.1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL EU, serija L, št. 253, str. 1-766; posebna izdaja v slovenščini: poglavje 02, zvezek 06, str. 3–516)
- Uredba Sveta (EGS) št. 918/83 z dne 28.3.1983 o sistemu oprostitev carin v Skupnosti (UL EU, serija L, št. 105, str. 1–37; posebna izdaja v slovenščini: poglavje 02, zvezek 01, str. 419-455)
- Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23.7.1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL EU, serija L, št. 256, str. 1–675; posebna izdaja v slovenščini: poglavje 02, zvezek 02, str. 382–386)

Slovenski predpisi:

- Zakon o carinski službi (ZCS-1), Ur. list RS, št. 56/1999
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o carinski službi (ZCS-1A), Ur. list RS, št. 57/2004
- Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (ZICPES), Ur. list RS, št. 25/2004
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (ZICPES-A), Ur. list RS, št. 111/2007
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o carinski službi (ZCS-1B), Ur. list RS, št. 40/2009
- Pravilnik o izpolnjevanju enotne upravne listine, elektronskem poslovanju s Carinsko upravo Republike Slovenije in o drugih obrazcih, ki se uporabljajo v carinskih postopkih, Ur. list RS, št. 10/2007, spremembe in dopolnitve Ur. list RS, št. 51/2010

2.9 OBVESTILA V URADNEM LISTU EVROPSKE UNIJE

Uradni list Evropske unije, kot veljavni vir prava Skupnosti, je sestavljen iz dveh medsebojno povezanih serij, serije L: Zakonodaja in serije C: Informacije in objave ter iz dopolnilne izdaje S: Objave javnih razpisov. Serija C vsebuje tudi dokumente, ki so objavljeni izključno v elektronski obliki. Uradni list izide vsak delovnik v vseh uradnih jezikih Skupnosti.

Različne objave obvestil, ki so namenjena uvoznikom oziroma izvoznikom blaga, so objavljene v seriji C. Gospodarski subjekti morajo spremljati obvestila, ki jih Evropska komisija objavlja v Uradnem listu Evropske unije, serija C, saj je od objave tovrstnih obvestil odvisno plačilo carinskega dolga za blago, na katero se nanaša tako obvestilo.

Primer: Obvestilo Komisije o datumu začetka uporabe protokolov o pravilih o poreklu, ki določajo diagonalno kumulacijo porekla, med Evropsko unijo, Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Hrvaško, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Srbijo ter Turčijo (UL EU, serija C, št. 323, z dne 31. 12. 2009).

Neupoštevanje objave takšnega obvestila za uvoznika v Skupnost pomeni, da se ne more sklicevati na delovanje v dobri veri in biti na osnovi tega oproščen plačila carine.

3 ZUNANJA TRGOVINA SLOVENIJE

Slovenija je z vstopom v Evropsko unijo 1. maja 2004 prevzela celotni pravni red Skupnosti s področja zunanje trgovine ter v celoti začela uporabljati evropske predpise, ki urejajo delovanje carinske unije. Pri blagovni menjavi s tretjimi državami se tako izvajajo vsi carinski postopki in obračunava carinske dajatve v skladu z enotnimi pravili Skupnosti. Republika Slovenija je z Aktom o pristopu del svojih pravic prenesla na Skupnost, kar pomeni, da sama ne more več določati carin, niti ovirati pretoka blaga s kakršnim koli drugim sredstvom, sodeluje pa pri pripravi predpisov na različnih nivojih evropskega zakonodajnega postopka.

3.1 CARINSKI PREDPISI V REPUBLIKI SLOVENIJI

Carinski predpisi Evropske skupnosti, ki veljajo v vseh članicah EU:

- Carinski zakonik Skupnosti¹⁰

Nacionalni carinski predpisi, ki dodatno urejajo carinsko področje:

- Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (ZICPES)¹¹
- Zakon o carinski službi (ZCP)¹²

V skladu s Pravom Skupnosti Evropski parlament, Svet in Komisija sprejemajo uredbe in direktive, sprejemajo odločbe, pripravljajo priporočila ali dajejo mnenja.

- Uredba je splošno veljavna, zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Primer: Uredba Komisije (EU) št. 635/2010 z dne 19.07.2010 o začetku postopka za dodelitev izvoznih dovoljenj za izvoz sira v Združene države Amerike v letu 2011 v okviru nekaterih kvot GATT

- Direktiva je za vsako državo članico, na katero je naslovljena, zavezujoča glede cilja, ki ga je treba doseči, vendar prepušča nacionalnim organom izbiro oblike in metod. Po izdaji direktive morajo države članice v skladu s svojim pravnim redom izdati nadaljnje pravne akte.

Primer: Direktiva Sveta (ES) št. 156/2009 z dne 30.11.2009 o pogojih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki ureja premike in uvoz kopitarjev iz tretjih držav. Besedilo velja za EGP.

¹⁰ Ur.l. RS, št. 25/2004

¹¹ Ur.l. RS, št. 25/2004, spremembe Ur.l. RS, št. 28/2006, št. 111/2007

¹² Ur.l. RS, št. 56/1999, spremembe Ur.l. RS, št. 57/2004, št. 103/2004, št. 40/2009

- Odločba je posamičen akt in je v celoti zavezujoča za vse, na katere je naslovljena. Naslovljena je lahko na posamezno članico, več članic, na pravno osebo držav članic pa tudi na fizično osebo.
Primer: 2010/333/: Sklep Komisije z dne 14.06.2010 o spremembi Odločbe 2004/211/ES glede vnosov za Bahrajn in Brazilijo na seznamu tretjih držav in delov tretjih držav, iz katerih je dovoljen vnos živih kopitarjev in semena, jajčnih celic in zarodkov vrste kopitarji v Evropsko unijo (notificirano pod dokumentarno številko C(2010) 3665). Besedilo velja za EGP.
- Priporočila in mnenja niso zavezujoča.
Primer: Resolucija Sveta z dne 30.05.2001 o strategiji carinske unije

3.2 PLAČEVANJE DAJATEV

Dajatve, ki se plačujejo ob sprostitvi blaga v prost promet, so predpisane z zakonodajo Skupnosti in nacionalno zakonodajo Republike Slovenije in so sledeče:

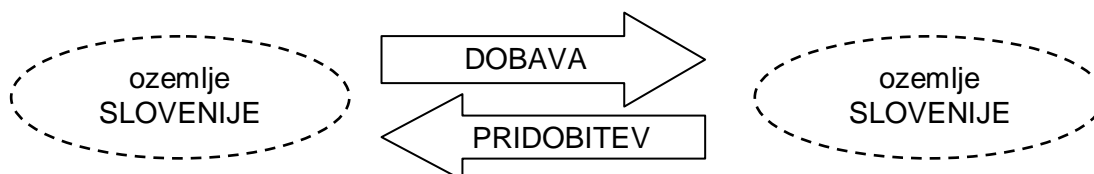
- carine,
- kmetijske dajatve,
- protidumpinške in izravnalne dajatve,
- davek na dodano vrednost,
- davek na motorna vozila,
- trošarine,
- taksa za obremenjevanje zraka z emisijo CO₂,
- taksa za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin,
- taksa na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil.

Carinska uprava RS je pristojna za pobiranje uvoznih in izvoznih dajatev ter drugih dajatev, ki se pobirajo pri uvozu in izvozu.

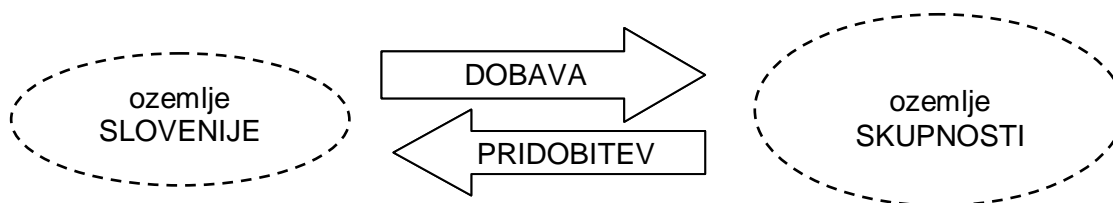
Mnenje slovenskega podjetnika: »Prednosti hčerinskega podjetja v Bosni in Hercegovini so v višini dajatev, saj iz BiH lahko prodaja v Srbijo brez carine, v Rusijo z 20 %, medtem ko bi iz EU znašala kar 35 %.« (Finance, 2010, št. 94)

3.3 PROMET BLAGA IN STORITEV

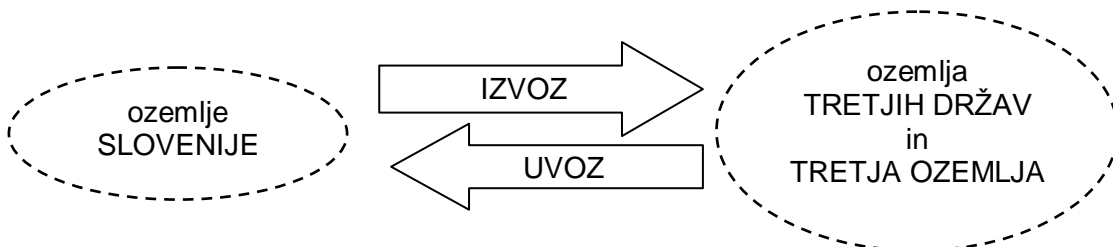
Promet blaga in storitev, opravljen na območju Slovenije:

Promet blaga in storitev, opravljen na ozemlju Skupnosti:

Promet blaga in storitev v povezavi s kupci in dobavitelji iz tretjih držav in s tretjih ozemelj:

Po začasnih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bil izvoz v obdobju od januarja do avgusta 2010 v primerjavi z enakim obdobjem 2009 večji za 13,3 %, uvoz pa za 12,5 %; pokritost uvoza z izvozom je bila 94,8 %. V avgustu 2010 je predstavljalo blago, odpremljeno v države članice Skupnosti, 67,0 % izvoza vsega blaga, blago, prejeta iz držav članic, pa 79,7 % vsega uvoženega blaga.

3.4 POMOČ PODJETJEM ZA DOSTOP NA TRG

Mreža euro info centrov EIC je uradna mreža evropske komisije za podjetniško svetovanje (Mariborska razvojna agencija).

Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije JAPTI je agencija za izvajanje razvojne politike na področju razvoja podjetništva in konkurenčnosti v Sloveniji ter za podjetja na začetku njihove poti, podjetja, ki se razvijajo in rastejo, kot tudi za podjetja, ki želijo internacionalizirati svoje poslovanje, svoje storitve pa ponuja tudi tujim investitorjem.

Podatke o veljavnih sporazumih posreduje Oddelek za trgovinske listine pri Gospodarski zbornici Slovenije. Koristne informacije o poslovni zakonodaji držav pa so dostopne tudi na spletni strani JAPTI¹³.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je članica Evropske podjetniške mreže EEN¹⁴, katere namen je spodbujanje poslovanja med državami in odpravljanje ovir pri poslovanju. Je podporna mreža Evropske komisije za mala in srednje velika podjetja. Mreža nudi brezplačne informacije o notranjem trgu Skupnosti, pomaga pri tolmačenju evropske zakonodaje ter nudi praktične nasvete na področju mednarodnega poslovnega sodelovanja.

Da bi bila podjetja čim bolj informirana, se ustanavlja mreža kontaktnih točk za proizvode v vseh državah članicah Skupnosti. Slovenska kontaktna točka za proizvode deluje v okviru Slovenskega inštituta za standardizacijo¹⁵. Zagotavlja brezplačne informacije glede nacionalne tehnične zakonodaje.

Direktorat za ekonomske odnose s tujino na ministrstvu za gospodarstvo je pripravil Belo knjigo o trgovini in investicijah, ki vsebuje temeljne usmeritve skupne trgovinske politike Skupnosti in poglede Slovenije do posameznih ukrepov te politike.

Mreža SOLVIT¹⁶ je namenjena brezplačni pomoči podjetjem na enotnem trgu Skupnosti, in sicer v primerih, ko organi javne uprave napačno izvajajo pravo Skupnosti in so zato podjetja prikrajšana za svoje pravice. Če torej slovenski podjetnik želi tržiti svoje izdelke na trgu druge članice Skupnosti, vendar mu organi te države zavrnejo dostop na njihov trg, se lahko pritoži na slovenski Center SOLVIT, ki deluje na Ministrstvu za gospodarstvo. Ta se bo obrnil na Center SOLVIT v državi, kjer je problem nastal, in v medsebojni komunikaciji bosta skušala najti rešitev.

¹³ http://www.izvoznookno.si/Drzave/Vse.aspx?id_menu=2

¹⁴ Enterprise Europe Network <http://www.een.si/>

¹⁵ info@sist.si

¹⁶ ec.europa.eu/solvit

V okviru Ministrstva za zunanje zadeve slovenskim poslovnežem nudi pomoč direktorat za gospodarsko diplomacijo ter diplomatsko-konzularna predstavništva po vsem svetu.

Generalni carinski urad na svoji spletni strani objavlja področne novice skupaj s komentarji.

JAPTI sodeluje v programu Izobraževanje za mednarodno poslovanje ITM, ki je bil razglašen za najboljši koncept izobraževanja v mednarodni trgovini. Udeleženci programa s pomočjo mednarodnih strokovnjakov pripravijo izvozni načrt kot podlago za dobro premišljen in učinkovit vstop podjetja na tuje trge.

Zavarovanje terjatev v primeru izvoza zavaruje SID Slovenska izvozna in razvojna banka d.d..

4 POREKLO BLAGA

POREKLO izvor, vir; značilnost glede na nastanek
(Slovar slovenskega knjižnega jezika)

»Poreklo blaga je gospodarska nacionalnost blaga.« (Poreklo blaga v Evropski uniji, 2010, GZS).

Pod pojmom porekla blaga v zunanji trgovini razumemo natanko določena pravila, ki jih mora izpolnjevati blago, da ga proizvajalec lahko označi kot blago s poreklom in kot tako prodaja v druge države. Splošno pravilo za pridobitev porekla je, da se materiali štejejo po poreklu iz posamezne države upravičenke, izvoznice, če so bili v tej državi v celoti pridobljeni, izdelani iz blaga s poreklom oziroma so bili v njej zadosti obdelani ali predelani.

Pri trgovanju v okviru prostotrgovinskih sporazumov, mora blago za pridobitev statusa izdelka s poreklom izpolnjevati natančno določena pravila, ki so navedena v protokolih sporazumov. Pri tem ni nujno, da so pravila v različnih sporazumih med različnimi državami za isti izdelek enaka.

Poreklo blaga in pravila o poreklu blaga so učinkovito orodje za izvajanje trgovinske politike Skupnosti. Glede na državo, iz katere izvira, je lahko istovrstno blago popolnoma drugače obravnavano, in to zaradi trgovinske politike, nacionalne varnosti ali zaščite potrošnikov (protidumpinške in protisubvencijske dajatve, količinske omejitve – kvote, prepoved uvoza iz določene države – embargo, varnostni razlogi, sanitarni razlogi – širjenje bolezni, okužb)

Poreklo blaga je eden od treh carinskih instrumentov, poleg carinske vrednosti in carinske tarife, ki vpliva na carinsko obravnavo ter na višino carinskega dolga ob uvozu.

Oznaka »narejeno v« (made in) pove, kje je bil izdelek proizveden oz. od kod prihaja, ne pokaže pa prave države porekla.

4.1 VRSTE POREKLA BLAGA

Carinski predpisi Skupnosti določajo dve osnovni vrsti porekla blaga:

1. nepreferencialno poreklo (statistično, komercialno), ki ne nudi carinskih ugodnosti,
2. preferencialno poreklo, ki je povezano s carinskimi ugodnostmi, in sicer

- vzajemna preferencialna obravnava med Skupnostjo in tretjimi državami ali
- enostranska preferencialna obravnava s strani Skupnosti (za najmanj razvite države).

Za izvoznike in uvoznike je zelo pomembno, da poznajo razliko med obema vrstama, saj je od tega lahko odvisna njihova konkurenčnost na svetovnem trgu.

4.2 PRAVILA ZA PRIDOBITEV POREKLA

Za pridobitev preferencialnega ali nepreferencialnega porekla in ustreznih potrdil mora vsak proizvajalec in izvoznik poznati, kakšna so pravila za pridobitev porekla. Če je izdelek v celoti narejen v eni državi iz materialov, ki so bili pridobljeni v tej državi, ni za določitev porekla nobenega dvoma in so si v tem pravila za pridobitev preferencialnega ali nepreferencialnega porekla enaka. Problem pa nastane, če je izdelek narejen iz delov ali surovin, ki so bili izdelani ali pridobljeni v drugih državah in bili v državo, kjer se proizvaja končni izdelek, pred tem uvoženi. V teh primerih mora proizvajalec natančno preveriti, kaj je zapisano v pravilih za pridobitev porekla blaga, ki so zajeta v carinskih predpisih in posameznih trgovinskih sporazumih. Pravila za pridobitev preferencialnega in nepreferencialnega porekla si v tem niso nujno enaka. Preferencialna pravila so običajno veliko strožja in se razlikujejo celo glede na vsak posamezen mednarodni sporazum.

Posamezni proizvod mora izpolnjevati splošna (Carinski zakonik Skupnosti, Uredba o izvajanju Carinskega zakonika Skupnosti) ali posebej za proizvod ali skupino proizvodov določena pravila za pridobitev in dokazovanje porekla.

Blago, s katerim se trguje, je uvrščeno v carinsko tarifo Skupnosti, ki je pomemben element pri določanju porekla blaga. Pred ugotavljanjem porekla je potrebno blago pravilno uvrstiti v kombinirano nomenklaturo blaga.

Pravila o poreklu niso sama po sebi ukrep ali instrument trgovinske politike, temveč so potrebna za izvajanje in uporabo teh ukrepov ali instrumentov. Pravilna navedba porekla blaga je pomembna za izvoznika zaradi konkurenčnih prednosti, kot tudi za uvoznika blaga zaradi nižjih carin.

4.3 METODE ZA UGOTAVLJANJE POREKLA

4.3.1 V celoti pridobljeni izdelki

Blago mora biti v celoti pridobljeno ali izdelano v tej državi, pri izdelavi niso uporabljeni materiali iz tretjih držav, v izdelavo je vpletena vedno samo ena država (23. člen Carinskega zakonika Skupnosti).

V to skupino spadajo naravni proizvodi iz držav upravičenk in izdelki iz naravnih proizvodov:

- mineralni izdelki, pridobljeni v tej državi,
- tam pridelani rastlinski izdelki,
- tam skotene in vzrejene žive živali, izdelki, pridobljeni iz živih, tam vzrejenih živali, izdelki, tam pridobljeni z lovom ali ribolovom, izdelki morskega ribolova in drugi izdelki iz morja, pridobljeni izven teritorialnih voda z ladjami, ki so vpisane ali registrirane v tej državi in plovejo pod njeno zastavo, izdelki, pridobljeni z morskega dna ali slojev pod njim zunaj njihovih teritorialnih voda, pod pogojem, da ima ta država izključno pravico za izkoriščanje tega morskega dna ali sloja pod njim,
- odpadki in ostanki, ki nastanejo pri proizvodnih postopkih, in blago, ki ni več v rabi, če je bilo zbrano v tej državi in ga je mogoče uporabiti zgolj za pridobivanje surovin.

4.3.2 Zadosti obdelani ali predelani izdelki

Pri izdelavi določenega izdelka sodeluje več kot ena država in so v končni izdelek vključeni materiali brez porekla, na njih pa morajo biti izvedene specifično določene obdelave ali predelave, da končni izdelek lahko pridobi status blaga s poreklom.

- a) Metoda spremembe tarifne številke
Vsi uporabljeni materiali brez porekla se morajo uvrščati v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Sprememba mora biti vidna na prvih štirih mestih. Podjetja v dokaz izdelajo materialno sestavnico, kjer se jasno navedejo vsi vgrajeni materiali s tarifnimi številkami.
- b) Metoda obdelav in predelav (procesno pravilo)
Osnova te metode je seznam obdelav in predelav, ki za vsak izdelek opisuje tehnološki postopek obdelave in predelave, ki zadostuje za pridobitev porekla.
- c) Metoda dodane vrednosti
Določeni postopki proizvodnje ali predelave dodajo blagu neko vrednost. Odstotek dodane vrednosti v neki državi mora biti enak ali večji, kot je s tem

pravilom določen odstotek dodane vrednosti. V primeru, ko dodano vrednost izračunamo na osnovi uporabljenih materialov brez porekla, končni izdelek pridobi poreklo, če odstotek uporabljenih materialov ne preseže določenega odstotka od vrednosti končnega izdelka, ki je določen s pravilom. Vrednost uvoženih sestavnih delov s poreklom ali brez porekla izračunamo iz uvozne vrednosti ali nabavne vrednosti. Vrednost blaga pri izvozu je izračunana iz stroškov proizvodnje ali ex-works (EXW) cene – cene, ki se plača proizvajalcu, pri katerem se opravi zadnja obdelava ali predelava, pod pogojem, da cena vključuje vrednost vseh uporabljenih materialov, zmanjšano za vse notranje dajatve, ki se ali se lahko povrnejo pri izvozu pridobljenega izdelka. Podjetja to dokazujejo s kalkulacijo, izdelano za vsak konkreten tip končnega izdelka.

Primer:

Vsi materiali brez porekla ne smejo presegati več kot 40% cene končnega izdelka franko tovarna: to pomeni, da vrednost materiala s poreklom, postopka predelave ali obdelave, administrativnih stroškov ter dobička skupaj ne sme biti manjša od 60% cene izdelka franko tovarna

Točno določeni postopki so navedeni v členu 6 protokolov o poreklu blaga - stolpec 3 ali 4 (izvoznik se sam odloči) Aneksa II.

Primer:

Tar.številk HS	Poimenovanje blaga	Obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim da status blaga s poreklom	
(1)	(2)	(3)	ali (4)
69	Keramični izdelki	Izdelava, pri kateri se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tar.št. kot je tar.št. izdelka.	
8402	Kotli za pridobivanje pare	Izdelava: – iz materialov iz katerekoli tar.št., razen iz iste tar.št., kot je tar.št. izdelka in – pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 40% cene izdelka franko tovarna.	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 25% cene izdelka franko tovarna.

V primeru kumulacije se člen 6 ne uporablja za blago, ki je že pridobilo status blaga s poreklom iz Skupnosti ali ene izmed držav partneric.

Da bi blago pridobilo poreklo, morajo biti za vgrajene materiale brez porekla plačane uvozne dajatve.

4.3.3 Ne zadostni postopki izdelave

Postopki za ohranitev blaga v dobrem stanju med prevozom in skladiščenjem, čiščenje, preprosti postopki barvanja ... so minimalni oziroma ne zadostni postopki izdelave (člen 7 protokola).

4.3.4 Načelo 10 % tolerance

Načelo 10 %¹⁷ tolerance v okviru kriterija zadosti obdelanih ali predelanih izdelkov omogoča, da se materiali brez porekla, ki se sicer ne bi smeli uporabiti pri izdelavi končnega izdelka, vseeno lahko uporabijo, če njihova skupna vrednost ne presega 10% cene izdelka franko tovarna in če kateri koli od deležev, ki je naveden v seznamu kot zgornja vrednost materialov brez porekla, ni presežen.

4.3.5 Načelo teritorialnosti

Vse obdelave ali predelave blaga se morajo opraviti znotraj ozemlja pogodbenic.

4.3.6 Aktivno oplemenitenje

Aktivno oplemenitenje je postopek z ekonomskim učinkom in pomeni, da se blago uvozi, da bi se predelano ponovno izvozilo. Oplemenitenje pomeni obdelavo blaga, vključno z montažo, sestavljanjem in pritrjevanjem blaga na drugo blago, predelavo blaga, popravilo, preureditev in nastavitvev blaga ter uporabo določenega blaga, ki omogoča izdelavo teh proizvodov.

Smisel carinskega postopka aktivnega oplemenitenja je surovine ali repromaterial razbremeniti uvoznih dajatev z namenom proizvodnje za izvoz. Carinski postopek aktivnega oplemenitenja se dovoli za tisto blago, pri uvozu katerega niso bistveno prizadeti gospodarski interesi domačih proizvajalcev primerljivega blaga. Pri tem postopku se ne uporabljajo uvozni ukrepi trgovinske politike. Ob izvozu blaga iz postopka aktivnega oplemenitenja se ne obračunajo izvozne dajatve. (Zupančič, 2008, str. 195–204, 223–228)

4.3.7 Predelava pod carinskim nadzorom

Carinski postopek predelave pod carinskim nadzorom je podoben postopku aktivnega oplemenitenja z razliko, da cilj postopka ni ponovni izvoz blaga, temveč sprostitev blaga v prosti promet po carinski stopnji, ki velja za pridobljen proizvod (nižji znesek uvoznih dajatev, izpolnjevanje tehničnih zahtev za sprostitev v prosti promet). (Zupančič, 2008, str. 207–210)

¹⁷ V obravnavi je predlog povišanja kriterija na 15 %.

4.3.8 Pasivno oplemenitenje

Pasivno oplemenitenje pomeni začasni izvoz Skupnostnega blaga s carinskega območja na oplemenitenje in vrnitev proizvodov, ki so rezultat tega oplemenitenja, na carinsko območje ter sprostitev v promet. Delna ali popolna oprostitvev plačila uvoznih dajatev se izračuna kot razlika med zneskom uvoznih dajatev, obračunanih za pridobljene proizvode, ter zneskom uvozne dajatve, ki bi se obračunale na isti dan za začasno izvoženo blago, če bi bilo to uvoženo na carinsko območje iz države, kjer je bilo predmet zadnje proizvodne operacije.

4.3.9 Kumulacija

Kumulacija je pojem za opis sistema, ki omogoča izdelkom s poreklom iz države A, da se nadalje obdelajo ali dodajo izdelkom s poreklom iz države B, kot da bi bili po poreklu iz države B. Uveljavlja se lahko samo med državami, ki uporabljajo identična pravila o poreklu blaga.

V primeru kumulacije ni potrebno opraviti zadostnih postopkov obdelav ali predelav, predpisanih v ustreznem seznamu. Za postopek predelave ali obdelave, ki se opravi v vsaki izmed partnerskih držav na izdelkih, ki že imajo poreklo, je dovolj, da presega minimalne postopke predelave ali obdelave. Če se v proizvodnji uporabi ali doda material brez porekla, pa ni dovolj, da so ti materiali obdelani le več, kot to zahtevajo nezadostni postopki predelave ali obdelave.

Kumulacija se lahko uporablja samo, če so države končne izdelave in končnega namembnega kraja sklenile sporazume o prosti trgovini, ki vsebujejo enaka (identična, harmonizirana) pravila glede porekla, z vsemi državami, ki sodelujejo pri pridobitvi statusa izdelka s poreklom, to pomeni z vsemi državami, iz katerih izhajajo uporabljeni materiali. Materiale, ki izhajajo iz države, ki ni sklenila sporazuma z državami končne izdelave ali končnega namembnega kraja, je treba obravnavati kot materiale brez porekla.

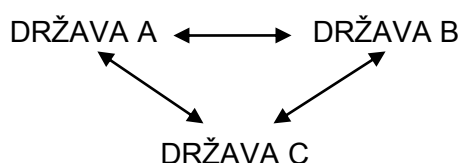
Pravila za ugotavljanje in priznavanje preferencialnega porekla morajo biti vsebinsko v celoti usklajena z evropskim protokolom o poreklu. Vsak sporazum o prosti trgovini vsebuje protokol (7. in 15. člen) o poreklu blaga, ki opredeljuje pogoje in pravila za določanje porekla blaga. Vsebine protokolov določajo kriterije za pridobitev porekla, načine dokazovanja ter postopke pri naknadnem preverjanju.

4.3.10 Bilateralna kumulacija

Bilateralna kumulacija porekla blaga deluje med dvema državama, ki imata sklenjen sporazum o prosti trgovini, z identičnimi pravili o poreklu blaga in z določbo o kumulaciji med njima. Bilateralno kumulacijo lahko koristijo samo izdelki s poreklom.

4.3.11 Diagonalna kumulacija

Diagonalna kumulacija porekla blaga (največkrat imenovana panevropska) deluje med več kot dvema državama, ki imajo med seboj sklenjene sporazume o prosti trgovini, z identičnimi pravili o poreklu blaga in z določbo o kumulaciji med njima. Diagonalno kumulacijo lahko koristijo samo izdelki s poreklom. Izdelek pridobi poreklo tiste države, kjer je bila opravljena zadnja obdelava ali predelava, pod pogojem, da ta predstavlja več kot minimalno operacijo. Navesti je potrebno vse države, s katerimi je bila uporabljena kumulacija.

4.3.12 Regionalna kumulacija

Na podlagi regionalne kumulacije, ki se uporablja med državami ene od regionalnih skupin, se materiali s poreklom iz države, ki je članica regionalne skupine, ki se nadalje obdelajo ali predelajo v drugi državi iste regionalne skupine, štejejo, da so po poreklu iz tiste države regionalne skupine, v kateri se opravi zadnji postopek obdelave ali predelave, pod pogojem, da dodana vrednost v tej državi presega najvišjo carinsko vrednost uporabljenih izdelkov s poreklom iz katere koli druge države regionalne skupine in je v tej državi opravljena obdelava ali predelava, ki je več kot nezadostna obdelava ali predelava. Če ti pogoji niso izpolnjeni, imajo izdelki poreklo tiste države regionalne skupine, ki ji pripada najvišja carinska vrednost izdelkov s poreklom iz drugih držav regionalne skupine. Regionalna kumulacija se uporablja tudi, kadar je izdelek, ki je uporabljen v nadaljnji proizvodnji v državi iz regionalne skupine, po poreklu iz druge države iz skupine, ki ni upravičena do režimov, ki se uporabljajo za končni izdelek, če sta obe državi upravičeni do regionalne kumulacije za to skupino.

4.3.13 Polna kumulacija

Polna kumulacija je najvišja oblika kumuliranja in omogoča, da vse članice ustreznega sporazuma opravijo obdelave in predelave na materialih brez porekla v geografskem območju, za katerega se dogovorijo.

4.3.14 Pan-evro-mediteranska kumulacija porekla blaga¹⁸

To je sistem diagonalne kumulacije porekla blaga, ki temelji na recipročni preferencialni obravnavi. Omogoča proizvajalcem v Skupnosti, ki v svoji proizvodnji uporabljajo materiale po poreklu iz vključenih držav, in ki končne izdelke izvažajo v eno izmed teh držav, da lahko kumulirajo tudi z materiali po poreklu iz teh držav in zato končni izdelek lažje pridobi poreklo Skupnosti, hkrati pa za take materiale ne velja načelo prepovedi povračila ali izvzetja od plačila carin, saj gre za materiale s poreklom.

Cilj partnerstva je postopna vzpostavitev cone proste trgovine med mediteranskimi državami samimi kot tudi med mediteranskimi državami na eni strani in Skupnostjo na drugi strani.

Hrvaška ne sodi v sistem diagonalne kumulacije, ker s Skupnostjo nima enakih pravil o poreklu in se ji zato dovoljuje le bilateralna kumulacija.

Srbija je vključena v sistem, ker ima s Skupnostjo sklenjen Začasni sporazum o trgovini in trgovinskih zadevah od 8. 12. 2009, z drugimi državami (razen s Turčijo) pa ima Srbija uveljavljene sporazume že od leta 2007.

Turčija lahko kumulira samo s Skupnostjo in Makedonijo. Materiali s poreklom iz Turčije, ki jih zajema carinska unija Skupnost/Turčija, so lahko vključeni kot materiali s poreklom za namene diagonalne kumulacije med Skupnostjo in državami, ki sodelujejo v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu in za katere velja protokol o poreklu.

Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Skupnostjo in Črno goro, podpisan oktobra 2007, je začel veljati 1. 5. 2010.

4.3.15 Prepoved povračila

Dajatve, ki so bile plačane ob uvozu materialov v določeno državo, se lahko vrnejo, ko se ti materiali kot sestavni deli izdelkov, v katere so bili vgrajeni, izvažajo iz te iste države (drawback). Prepoved povračila (no-drawback) zagotavlja plačilo carine na material brez porekla, kjer koli znotraj ustrezne cone kumuliranja. To pravilo preprečuje neloyalno konkurenco na nacionalnih trgih držav.

¹⁸ Obvestilo Komisije (tretje) o datumu začetka uporabe protokolov o pravilih o poreklu, UL EU, serija C, št. 323 z dne 31.12.2009

Preglednica protokolov o pravilih o poreklu z datumom pričetka uporabe, UI EU, serija C, št. 154 z dne 7.7.2009

4.3.16 Uvozno carinjenje

Uvoznik blaga izbranemu špediterju pošlje dispozicijo za uvozno carinjenje blaga, v kateri morajo biti vsa potrebna navodila točna, jasna in natančna. V dispoziciji morajo biti navedene država porekla in predvidene carinske ugodnosti za blago. Špediterju mora biti predano tudi originalno, formalno pravilno izpolnjeno dokazilo o poreklu blaga.

Priloga 6: Vzorec dispozicije za uvoz blaga in pooblastila za carinsko zastopanje

4.4 NEPREFERENCIALNO POREKLO BLAGA

Nepreferencialna pravila o poreklu blaga se uporabljajo v skladu z netarifnimi ukrepi trgovinske politike, na pravila o nepreferencialnem poreklu niso vezane ugodnosti znižanih ali oproščenih carinskih dajatev. Poreklo blaga se določa v skladu z nepreferencialnimi pravili takrat, ko za neko blago veljajo količinske omejitve (npr. tekstil), tarifne kvote, anti-dumpinški ukrepi, nadzorni in zaščitni ukrepi, označevanje in zaznamovanje porekla, javni razpisi ali kmetijska nadomestila.

Kot blago z nepreferencialnim poreklom iz določene države se šteje:

- blago, v celoti pridobljeno ali izdelano v tej državi, pri izdelavi niso uporabljeni materiali iz tretjih držav, v izdelavo je vpletena vedno samo ena država (23. člen Carinskega zakonika Skupnosti),
- v tej državi zadosti predelano blago (24. člen Carinskega zakonika Skupnosti).

Blago, ki je bilo proizvedeno v dveh ali več državah, se šteje za blago po poreklu iz tiste države, v kateri je bila opravljena zadnja bistvena, gospodarsko upravičena predelava ali obdelava, in katere izid je izdelava novega proizvoda ali predstavlja pomembno stopnjo proizvodnje.

Za tekstil in tekstilne izdelke se uporabljajo strožja pravila.

4.4.1 Nepreferencialna pravila o poreklu blaga

Ugotavljanje nepreferencialnega porekla blaga je potrebno zaradi:

- uporabe carinske tarife,
- uporabe drugih ukrepov trgovinske politike, določenih v zvezi s trgovino posameznih vrst blaga,
- priprave in izdaje nepreferencialnih potrdil o poreklu blaga,
- javnih naročil,
- trgovske statistike.

Nepreferencialna pravila o poreklu blaga določajo člani 22. do 26. in 35. do 65. Carinskega zakonika Skupnosti ter priloge 9 do 11 Izvedbene uredbe Carinskega zakonika.

4.4.2 Potrdilo o nepreferencialnem poreklu blaga

Potrdilo dokazuje, kje je bil izdelek narejen in od kod prihaja. Ob izvozu iz Skupnosti se potrdilo o poreklu izda na podlagi predpisanega zahtevka in na predpisanem obrazcu Potrdilo o poreklu (Certificate of origin). Potrdilo izdajo pooblaščen organi držav članic. Pri nas je za izdajo potrdil o nepreferencialnem poreklu blaga pooblaščen Gospodarska zbornica Slovenije. Potrdilo o poreklu blaga je sestavljeno iz treh izvodov: originala, ki spremlja blago, kopije (za vlagatelja) in zahtevka za izdajo. Potrdilo se izda samo, če so izpolnjeni pogoji in če blago, na katerega se nanaša, ustreza merilom za pridobitev slovenskega oz. skupnostnega porekla. Vložnik mora pravilno izpolnjenemu obrazcu priložiti tudi izvozno fakturo in izvoznikovo izjavo o evropskem poreklu.

Priloga 7: Vzorec potrdila o poreklu za blago, ki se izvažata iz Skupnosti v ZAE

Videz in oblika potrdila o poreklu ob uvozu v Skupnost nista predpisana, pomembno je le, da je potrdilo o nepreferencialnem poreklu izdano pri zanesljivi organizaciji ali organu, ki ga država izdajateljica za to pooblasti ter da vsebuje vse podatke, potrebne za identifikacijo blaga, na katerega se nanaša. Potrdilo mora nedvoumno dokazovati, da je blago, na katerega se nanaša, po poreklu iz določene države.

Priloga 8: Vzorec potrdila o poreklu za blago, ki se uvažata v Skupnost s Kitajske

Vrste potrdil:

- univerzalno potrdilo o poreklu blaga,
- potrdilo o poreklu blaga za določene kmetijske izdelke,
- potrdilo o poreklu blaga za uvoz tekstila.

4.5 PREFERENCIALNO POREKLO BLAGA

Preferencialno poreklo je pogoj za uveljavljanje preferencialnih znižanih carinskih stopenj, kot je to določeno na podlagi mednarodnih sporazumov o prosti trgovini.

Preferencialno poreklo prinaša določene ugodnosti:

- ugodnejšo carinsko stopnjo pri uvozu (nižjo ali celo enako 0),
- odpravo ali olajšanje ukrepov trgovinske politike,
- večjo konkurenčnost izdelkov na tujih trgih.

V Skupnosti poznamo dve glavni skupini preferencialnega porekla:

1. Preferencialno poreklo na podlagi prostotrgovinskih sporazumov, ki prinaša obojestranske ugodnosti. Sporazumi vsebujejo protokole, ki opredeljuje blago s poreklom in načine upravnega sodelovanja. Izpolnjen mora biti tudi pogoj neposrednega prevoza – blago se prevaža neposredno med Skupnostjo in državo partnerico.
2. Preferencialno poreklo na podlagi enostransko sprejetih ukrepov, ki jih država ali skupina držav enostransko sprejme v korist druge države ali skupine držav – avtonomne odločitve Skupnosti (Splošna shema preferencialov – GSP). Dajalka ugodnosti v zameno ne dobi nobenih finančnih ugodnosti. Ugodnosti so deležni le proizvodi, ki imajo status blaga s poreklom. Blago mora pri uvozu v Skupnost spremljati ustrezno potrdilo Form A, ki je izpolnjeno le v angleškem ali francoskem jeziku, ali izjava nepooblaščenega izvoznika na računu ali dobavnici.

Pravila za pridobitev in dokazovanje porekla so sestavni del posameznega sporazuma. Posamezni proizvod mora izpolnjevati bodisi splošna ali posebej za proizvod ali skupino proizvodov določena pravila. Splošna in posebna pravila so zapisana v Carinskem zakoniku Skupnosti in Uredbi o izvajanju carinskega zakonika Skupnosti.

Pravila o preferencialnem poreklu blaga so v evropskem prostoru zelo usklajena – v različnih preferencialnih bilateralnih sporazumih so različna le v členih, ki govorijo o kumulaciji in v določilih prepovedi povračila carine.

Preferencialno poreklo podeljuje blagu ugodnejšo tarifno obravnavo. Podjetja imajo s tem dvojni prihranek: pri carinskih dajatvah in pri davku, kajti carinski dolg je del davčne osnove in če je blago ob uvozu v celoti upravičeno plačila carinskega dolga, je tudi znesek davka manjši.

Preferencialno poreklo ni obvezno, ponuja samo možnost, da se izkoristi ugodnosti iz sporazumov in s tem nižja ceno izdelkom na trgu.

4.5.1 Preferencialna pravila o poreklu blaga

Kriteriji za doseganje preferencialnega porekla blaga so strožji. Blago mora biti v celoti pridobljeno ali pa morajo biti na njem opravljeni specifično določeni postopki obdelave ali predelave.

Pravila so zajeta v:

- protokolih o poreklu blaga, ki so sestavni del preferencialnih sporazumov,
- notranji zakonodaji Skupnosti.

4.5.2 Dokazila o preferencialnem poreklu blaga

Za namene koriščenja preferencialne carinske obravnave in kot dokaz o izpolnjevanju preferencialnih pravil o poreklu blaga je potrebno ob uvozu blaga v državi uvoza predložiti dokazilo o poreklu blaga:

- na predpisanih uradnih obrazcih,
- ob izvedbi izvoznega postopka ga na zahtevo izvoznika izdajo carinski organi države izvoznice,
- potrdi ga pristojni nacionalni organ (carinska služba),
- blago spremlja veljavno dokazilo o poreklu,
- ni dvoma o deklariranem poreklu,
- izpolnjen je pogoj o direktnem transportu,
- ugodnejšo tarifno obravnavo je treba zahtevati.

Različni preferencialni dogovori zahtevajo različna dokazila o poreklu blaga:

- potrdilo o gibanju blaga EUR.1 (izpolni in podpiše izvoznik, potrdi carinski organ ob izvozu);
- potrdilo o gibanju blaga EUR-MED (pan-evro-mediteranski protokol o poreklu blaga);
- obrazec A (Form A);
- izjava izvoznika na računu do vrednosti blaga 6000 € (izpiše in v izvorniku podpiše ter potrdi izvoznik na računu);
- izjava pooblaščenega izvoznika na računu ali drugem komercialnem dokumentu, ki spremlja blago ob izvozu.

Priloga 9: Vzorec EUR.1

Priloga 10: Vzorec EUR-MED

Priloge 11: Vzorec izjave na računu

Natančno in pravilno izpolnjeno potrdilo o poreklu dejansko predstavlja vrednostni papir, ki prinaša finančne ugodnosti. Pred sestavo potrdila o poreklu je potrebno pogledati v konkreten sporazum¹⁹.

4.5.3 Izjava na računu

Izjavo na računu za izdelke s poreklom lahko izda:

- pooblaščen izvoznik, ne glede na vrednost pošiljke,
- kateri koli izvoznik za pošiljko, katere skupna vrednost ne presega 6000 €.

¹⁹ Vsi sporazumi s protokoli o poreklu blaga so objavljeni v Ur.l.ES serija L, preglednica pa je tudi na spletni strani EU:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties_rules_origin/preferential/article_779_en.htm.

Vzorci izjav so sestavni del vsakega sporazuma.

4.5.4 Pooblaščen izvoznik

V Republiki Sloveniji mora izvoznik, ki želi izdajati preferencialna potrdila v obliki izjave na računu za pošiljke v vrednosti nad 6000 €, predhodno pridobiti pooblastilo Generalnega carinskega urada.

Evropska zakonodaja daje možnost izdaje enotnih dovoljenj za pooblaščen izvoznike, ki imajo sedež v eni državi članici, kjer hranijo vse evidence o poreklu in ki izvažajo izdelke iz druge države članice.

4.5.5 Obvestila, vezana na uporabo preferencialnih trgovinskih dogovorov

Področje porekla blaga je v Skupnosti urejeno z več deset uredbami in prostotrgovinskimi sporazumi – poznavanje pravil in sporazumov pa lahko bistveno vpliva na uspešnost poslovanja podjetja.

Če se v postopku naknadnega preverjanja preferencialnih dokazil o poreklu blaga ugotovi, da je bilo dokazilo o poreklu blaga, ki se preverja, izdano nepravilno, v načelu velja, da gre za administrativno napako in posledično naknadna vknjižba zneska dajatev oziroma obračun carinskega dolga ni upravičen ob dokazljivem dejstvu, da je zavezana oseba delovala v dobri veri.

Zavezana oseba pa se ne more sklicevati, da je ravnala v dobri veri, če je Evropska komisija objavila obvestilo v Uradnem listu Evropske unije o obstoju utemeljenega dvoma o pravilni uporabi preferencialnih dogovorov v državi uporabnici. Namen obvestil, objavljenih v seriji C Uradnega lista Evropske unije, je opozoriti uvoznike v Skupnosti in carinske uprave o utemeljenem dvomu glede porekla blaga in zaščititi ekonomske in finančne interese Skupnosti.

4.5.6 Uvedba postopka naknadnega preverjanja dokazila o poreklu

Tri leta po opravljenem uvozu blaga z ugodnostjo še lahko dobimo odločbo o doplačilu carinskih dajatev, če carinski organi države izvoznice prekličejo pri njih izdano dokazilo o poreklu. Zato je smiselno, da kupec že pri sklepanju pogodbe zahteva zelo natančne pogoje v zvezi s poreklom blaga oz. vključi ustrezne zaščitne klavzule v kupoprodajne pogodbe.

Uvoznik lahko koristi preferencialno obravnavo ob uvozu le, če je obstajal preferencial za isto blago tudi v času izvoza iz države upravičenke.

4.6 POREKLO BLAGA V NOTRANJEM PROMETU SKUPNOSTI

Če želi izvoznik podati izjavo o poreklu svojega končnega izdelka, za katerega bo uvoznik v tretji državi uveljavljal preferencialne carinske stopnje²⁰, mora tudi zagotoviti, da ima izdelek res evropsko poreklo. Po pravilih za pridobitev porekla morajo biti že surovine ali polizdelki bodisi v celoti pridobljeni v Skupnosti ali v Skupnosti zadosti predelani oziroma morajo izdelki izpolnjevati druga pravila za pridobitev porekla. Za končnega proizvajalca in izvoznika je tako zelo pomembno, da pozna poreklo surovin ali polizdelkov, ki jih je kupil od svojih dobaviteljev v Skupnosti, iz katerih izdeluje svoje končne izdelke. Dobavitelji svojim kupcem znotraj Skupnosti dokazujejo poreklo s tako imenovano izjavo dobavitelja. Izjava je izrednega pomena zaradi zagotavljanja sledljivosti porekla blaga na notranjem trgu Skupnosti. Izjava dobavitelja predstavlja pomemben element v kalkulaciji dobička podjetij.

Dobavitelj lahko poda ločeno izjavo za vsako pošiljko blaga na računu, dobavnici ali na katerem koli drugem trgovinskem dokumentu, ki dovolj natančno opisuje zadevno blago, da ga je mogoče prepoznati. Izdana je lahko kadar koli, tudi potem, ko je blago dobavljeno. Zapisana je lahko v slovenščini, če jo kupec sprejme, vendar je priporočljivo, da je zapisana v angleškem ali drugem evropskem jeziku, če je blago namenjeno v druge države članice. Vzorec izjave²¹, prevedene v vse uradne jezike Skupnosti, je v prilogi uredbe.

Priloga 12: Kratkoročna izjava dobavitelja za izdelke s preferencialnim poreklom

Če dobavitelj kupcu redno dobavlja istovrstno blago, lahko poda dolgoročno izjavo dobavitelja za dokazovanje preferencialnega porekla za vse pošiljke tega blaga. Takšna izjava dobavitelja se lahko izda za obdobje do enega leta, šteto od datuma izdaje izjave, lahko pa se izda tudi z veljavnostjo za nazaj. Dobavitelj mora nemudoma obvestiti kupca, ko dolgoročna izjava dobavitelja za dobavljeno blago ne velja več. Dolgoročna izjava dobavitelja se po vsebini nekoliko razlikuje od enkratne izjave, njen vzorec pa je prav tako v prilogi uredbe.

Priloga 13: Dolgoročna izjava dobavitelja za izdelke s preferencialnim poreklom

Če izdelki nimajo preferencialnega porekla Skupnosti, dobavitelj prav tako poda izjavo na posebnem predpisanem vzorcu iz uredbe, če tako zahteva kupec. Vsaka izjava mora biti opremljena s krajem in datumom, imenom dobavitelja in njegovim

²⁰ Uredba Sveta (ES) št.1207/2001 z dne 11.6.2001, dopolnitve št.1617/2006, št.75/2008

²¹ http://www.carina.gov.si/si/informacije/podjetja/poreklo_blaga/notranji_trg/izjava_dobavitelja/

položajem v podjetju ter podpisom, v primeru dolgoročne izjave pa še z imenom in naslovom družbe.

Priloga 14: Kratkoročna izjava dobavitelja za blago, ki nima preferencialnega statusa

Priloga 15: Dolgoročna izjava dobavitelja za blago, ki nima preferencialnega statusa

Vsak proizvajalec, ki izda izjavo dobavitelja o poreklu, je odgovoren, da je izjava resnična in predvsem upravičena. Če namreč samo en dobavitelj v verigi poda napačno izjavo, lahko to povzroči veliko gmotno škodo končnemu proizvajalcu. Končni proizvajalec – izvoznik v dobri veri na podlagi izjav svojih dobaviteljev poda izjavo, da je izdelek evropskega porekla. Carinski organi v državi uvoznici lahko nekaj časa sprejemajo takšne izjave in uvozniku obračunavajo nižje dajatve. Če carinski organi podvomijo ali v skladu s svojim letnim načrtom zahtevajo preverjanje porekla za ta izdelek v državi izvoznici, morajo cariniki v državi izvoznici opraviti kontrolo pri izvozniku in ugotoviti, ali izdelek dejansko izpolnjuje pravila o poreklu. Izvoznik se v trenutku, ko poda izjavo, namreč obveže, da bo v primeru naknadnih kontrol dal carinikom na razpolago vso dokumentacijo, ki jo bodo zahtevali. Če je izvoznik nabavljal surovine ali polizdelke pri dobaviteljih, bodo morali tudi dobavitelji dokazovati izpolnjevanje pravil. Pregleda se vsa veriga, vse do surovin. Če so vsi dobavitelji podali pravilne izjave, se poreklo potrdi. Če pa je nekdo podal napačno izjavo, lahko to pomeni, da končni izdelek ne izpolnjuje pravil za pridobitev porekla in je izvoznik podal neresnično izjavo in s tem storil prekršek. V tem primeru se državi uvoznici sporoči razveljavitev izjav o poreklu in uvoznik posledično plača polne dajatve ter kazen.

Vsak dobavitelj, ki poda izjavo, mora vsa dokumentarna dokazila, ki dokazujejo njeno točnost, hraniti vsaj še tri leta. V tem času imajo carinski organi članice, v kateri je bilo potrjeno izdano, možnost preveriti točnost ali verodostojnost izjave. Carinski organi lahko od izvoznika zahtevajo, da pridobi od svojih dobaviteljev tako potrjeno. Dobavitelj v tem primeru zaprosi pristojne carinske organe glede na svoj sedež za izdajo takega potrdila. Šele na podlagi preverjanj, ali je prodano blago res izpolnjevalo pravila za pridobitev preferencialnega porekla, izdajo carinski organi informativno potrdilo INF 4 in v njem navedejo, ali je bila izjava upravičena ali ne. Cariniki imajo pravico od dobavitelja zahtevati kakršna koli dokazila in izvesti kakršne koli preglede dobaviteljevega knjigovodstva ali druge preglede. Izpolnjeno potrdilo dobavitelj naprej posreduje svojemu kupcu – izvozniku, ta pa ga preda svojim carinskim organom.

Primer:

»Tržnik, ki je odgovoren za posel z določenim kupcem iz EU, je odgovoren tudi za to, ali bo svojemu kupcu izdal takšno izjavo ali ne. S tem je mišljeno predvsem to, da se lahko izda izjava npr. nemškemu kupcu, v kateri se izjavlja, da blago

zadostuje pravilom o poreklu za npr. Hrvaško, s čimer se lahko zgodi, da nemški kupec izvozi dotični izdelek na Hrvaško, tam pa njegov kupec na podlagi EUR.1 od nemškega kupca, preferencialno (brez plačila carinskih dajatev), uvozi omenjeni izdelek. S tem se lahko pojavi npr. štedilnik na hrvaškem trgu, ki je lahko cenejši kot štedilnik, ki bi ga na Hrvaško prodala poslovnicca zadolžena za ta trg.« (Ključevšek, 2009, str. 53)

5 VPLIV POREKLA BLAGA NA MEDNARODNO TRGOVINO PODJETIJ

Poreklo blaga in pravila o poreklu blaga so učinkovito orodje za izvajanje trgovinske politike. Glede na državo, iz katere izvira, je lahko istovrstno blago popolnoma drugače obravnavano. Države pri mednarodnem trgovanju uporabljajo poreklo blaga kot orodje, s katerim pospešujejo ali ovirajo medsebojno sodelovanje ter s tem ščitijo domačega proizvajalca.

Visoke uvozne carinske stopnje zmanjšujejo možnost boljšega tržnega pozicioniranja. Poreklo blaga je eden od treh carinskih instrumentov, poleg carinske vrednosti in carinske tarife, ki vpliva na carinsko obravnavo ter na višino carinskega dolga ob uvozu. Z znižanjem stroškov carinskih dajatev, z nižjo carinsko stopnjo ali celo carinsko stopnjo prosto, lahko podjetje zniža prodajne cene in s tem poveča konkurenčnost podjetja, podjetje tako sklene donosnejši posel, prihranjena sredstva pa lahko usmeri v nove investicije. Poznavanje določil o poreklu blaga ter seveda njihova pravilna uporaba prinašata podjetju prednosti in prihranke.

Za izvoznike in uvoznike je zelo pomembno, da poznajo razliko med preferencialnim in nepreferencialnim poreklom blaga, saj je od tega lahko odvisna njihova konkurenčnost na svetovnem trgu.

Preferencialno poreklo podeljuje blagu ugodnejšo tarifno obravnavo. Podjetja imajo s tem dvojni prihranek: pri carinskih dajatvah in pri davku, kajti carinski dolg je del davčne osnove in če je blago ob uvozu v celoti upravičeno plačila carinskega dolga, je tudi znesek davka manjši.

Pravilna navedba porekla blaga je pomembna za izvoznika zaradi konkurenčnih prednosti, kot tudi za uvoznika blaga zaradi nižjih carin.

Za končnega proizvajalca in izvoznika je tako zelo pomembno, da pozna poreklo surovin ali polizdelkov, ki jih je kupil od svojih dobaviteljev, in iz katerih izdeluje svoje končne izdelke.

Poznavanje porekla blaga in pravil za določitev porekla blaga je bistvenega pomena pri nabavi materialov v proizvodnji.

Proizvajalec mora natančno preveriti, kaj je zapisano v pravilih za pridobitev porekla blaga, ki so zajeta v carinskih predpisih in posameznih trgovinskih sporazumih. V pojasnjevalnih opombah k besedilu protokolov najdemo več praktičnih primerov v zvezi s potrjevanjem porekla blaga.

Na spletnih straneh je možno najti več poenostavljenih razlag, ki vodijo po poti do določitve porekla izbranemu blagu. Ena od njih, ki jo je pripravila Evropska komisija, se najde pod naslovom *The European Community's Rules of origin for the Generalised System of Preferences - A guide for users*²².

Priloga 16: Praktični vodnik za ugotavljanje statusa Proizvod s poreklom

5.1 PRIMERI UPORABE PRAVIL ZA DOLOČITEV POREKLA BLAGA

V nadaljevanju so iz različnih virov zbrani praktični primeri uporabe pravil za določanje porekla raznovrstnemu blagu.

5.1.1 V celoti pridobljeni izdelki

Primer:

Les, posekan v Nemčiji, se dobavlja v Francijo, kjer se proizvaja lesna celuloza (HS 4701) ob uporabi kemikalij, ki so vse s poreklom iz Skupnosti. Končni izdelek je zato v celoti pridobljen v Skupnosti.

5.1.2 Izvoz začasno na popravilo

Primer:

Izdelek se iz Slovenije začasno izvozi na popravilo na Hrvaško brez priloženega potrdila o poreklu, ker ne razpolagamo z veljavnim dokazilom. Na Hrvaškem se opravi popravilo ter nato izdelek vrne v Skupnost. Hrvaško podjetje ne more izdati EUR.1, ker ni bila opravljena zadostna predelava. Pri uvozu se plača carina za vrednost popravila.

Primer:

Izdelek se iz Slovenije začasno izvozi na popravilo na Hrvaško. Slovensko podjetje izda EUR.1. Na Hrvaškem se opravi popravilo ter nato izdelek vrne v Skupnost. Hrvaško podjetje pri izvozu izda dokazilo o poreklu blaga, ker je bilo popravilo opravljeno na materialih s poreklom iz Skupnosti. Carinska stopnja je 0.

²² http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/guide-contents_annex_1_en.pdf

5.1.3 Nezdostna oziroma zdostna obdelava

Primer:

Lepilo (HS 3505), ki se uvaža iz ZDA v obliki vlaken, se v Sloveniji za namene maloprodaje polni v pločevinke (HS 7310), ki se uvažajo iz Južne Koreje. Lepilo je namenjeno izvozu na Hrvaško. Čeprav je prišlo do spremembe tarifne številke (iz HS 3505 v HS 3506), gre v tem primeru za nezadostno obdelavo, saj postopek obdelave predstavlja enostavno polnjenje v pločevinke (točka k 1. odstavku 7. člena Protokola o poreklu Skupnost – Hrvaška). Zato v Skupnosti ni mogoče izstaviti preferencialnega potrdila o poreklu.

Primer:

Surova kava se nepakirana v veliki količini uvaža iz Kolumbije v Skupnost. Tu se očisti prahu, razvrsti in klasificira ter enostavno deli v več pakiranj. Noben postopek ni več kot nezadosten, zato kava ne more pridobiti porekla, ne glede na to, če je izpolnjen pogoj spremembe tarifne številke.

Primer:

Surova kava se nepakirana v veliki količini uvaža iz Kolumbije v Skupnost. Kava se očisti prahu, praži, melje, razvršča in enostavno deli v več pakiranj. Izpolnjen je pogoj spremembe tarifne številke, nekateri postopki predelave so večji od nezadostnih in kava lahko pridobi preferencialno skupnostno poreklo.

Primer:

Nepopolni stroj s poreklom iz Skupnosti se pošlje na Norveško, kjer se na njem opravijo operacije, večje od nezadostnih iz člena 7. Stroj se nato pošlje v Švico, kjer se ponovno izvedejo operacije, večje od nezadostnih. Stroj se dokončno izdelava v Švici. Izdelek, poslan iz Skupnosti, je imel najprej skupnostno poreklo, nato je zaradi predelav oz. obdelav pridobil poreklo Norveške. Ob izvozu iz Norveške je imel norveško poreklo. V Švici pa je pridobil poreklo Švice, zato se ob izvozu takega stroja v Skupnost lahko izda potrdilo o poreklu, ki dokazuje švicarsko poreklo.

Primer:

Iz Kitajske je slovensko podjetje uvozilo keramične lončke. V Sloveniji je podjetje lončke umetniško poslikalo. Želi jih izvoziti na Hrvaško, vendar kupec zahteva potrdilo o poreklu EUR.1, saj v tem primeru ne plača carine na Hrvaškem. Slovensko podjetje ne more izdati potrdila o poreklu, ker seznam obdelav ali predelav na materialu brez porekla ne presega nezadostnih oz. ne ustreza pogoju *Izdelava iz materialov iz katerekoli tarifne številke, razen iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka.*

5.1.4 Kalkulacija

<i>Izdelek</i>	plastenka
<i>Tarifna številka</i>	3923
<i>Pogoji iz seznama predelav</i>	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 40% cene izdelka franko tovarna. Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov brez porekla ne presega vrednosti vseh materialov s poreklom
<i>Namen</i>	izvoz iz Skupnosti v Makedonijo

<i>Seznam stroškov</i>	<i>Tarifna številka</i>	<i>Poreklo</i>	<i>Vrednostni delež</i>
material 1 (polietilen granulati)	3901	Turčija	48%
material 2 (pokrovčki)	3923	Hrvaška	3%
material 3 (etikete)	4821	Makedonija	2%
dodana vrednost v Sloveniji			47%

Pogoj 1: Ne. Plastenka in pokrovčki imajo isto tarifno številko.

Pogoj 2: Ne. Vrednost materialov predstavlja 53% cene.

Pogoj 3: Da.

5.1.5 Bilateralna kumulacija

Primer:

Izdelek se iz Skupnosti izvozi na Hrvaško, kjer se sprosti v prost promet in nato vrne v nespremenjenem stanju v Skupnost. Takšen izdelek je pri ponovnem uvozu izdelek brez preferencialnega porekla.

Primer:

Material se iz Skupnosti izvozi na Hrvaško, kjer se uporabi v drugem izdelku in nato v končnem izdelku izvozi iz Hrvaške v Skupnost. Tako pridobljen izdelek ima hrvaško poreklo, ob pogoju, da ima material iz Skupnosti že pri izvozu potrdilo o preferencialnem poreklu Skupnosti.

Primer:

Plastična vrečka, izdelana na Hrvaškem, iz plastičnega granulata s poreklom Skupnosti, ima ob izvozu iz Hrvaške v Skupnost hrvaško preferencialno poreklo.

5.1.6 Diagonalna kumulacija

Primer:

Podjetje iz BiH kupi materiale v Makedoniji z makedonskim (preferencialnim) poreklom. Isto podjetje kupi tudi materiale po poreklu Skupnosti (preferencialno poreklo) v Črni gori. Končni proizvod je proizveden v BiH in izvožen v Slovenijo s preferencialnim poreklom BiH. Materiali, ki jih je bosansko podjetje uvozilo iz Makedonije in Črne gore, se štejejo za materiale s poreklom in diagonalna

kumulacija se lahko uporabi. To velja le ob predpostavki, če so za makedonske in evropske materiale predhodno bila izdana ustrezna potrdila o poreklu blaga, ki dokazujejo preferencialno poreklo.

Primer:

V Albanijo se na temelju veljavnega dokazila o poreklu blaga uvozi tkanina s poreklom iz Makedonije. V Albaniji se izdelava ženski kostim, ki je namenjen izvozu v Skupnost. Možnost diagonalne kumulacije porekla blaga med Skupnostjo, Albanijo in Makedonijo omogoča, da kostim lahko pridobi poreklo Republike Albanije in izrabi ugodnosti preferencialne trgovinske menjave.

Primer:

Plastična vrečka, izdelana v Švici, iz plastičnega granulata z norveškim preferencialnim poreklom ima ob izvozu iz Švice v Skupnost švicarsko preferencialno poreklo.

Primer:

Sintetična preja (HS 5402) iz Italije se v Turčiji predela v tkanino (HS 5407). Po ponovnem uvozu se tkanina obarva v Sloveniji in dobavlja v Švico. Pri ponovnem uvozu v Slovenijo ima nebarvana tkanina poreklo Turčije. Pri uvozu barvane tkanine v Švico ima blago poreklo Skupnosti. Postopki obdelave oz. predelave so presegli postopke nezadostne obdelave.

Primer:

Slovensko podjetje v Republiki Srbiji nabavi proizvode, za katere je izdano srbsko dokazilo o preferencialnem poreklu. Uvoženi srbski proizvodi niso bili v nikakršnem postopku obdelave oziroma predelave. Slovensko podjetje želi iste proizvode izvoziti v BiH. Diagonalna kumulacija se ne more uporabiti, ker sporazum med Skupnostjo in Republiko Srbijo iz političnih razlogov še ni ratificiran. Dokazilo o preferencialnem statusu proizvodov pri izvozu v BiH ni mogoče izdati, ker se štejejo ti proizvodi za izdelke brez preferencialnega porekla.

Primer:

Slovensko podjetje nabavi v BiH izdelke, ki so izdelani v Makedoniji in imajo makedonsko preferencialno poreklo. Izdelki so bili v Sloveniji podvrženi zgolj postopkom nezadostne stopnje predelave oziroma obdelave. Slovensko podjetje izvozi izdelke v Črno goro. Diagonalna kumulacija se lahko uporabi in slovensko podjetje lahko izda potrdilo o preferencialnem poreklu, kjer navede, da je država porekla Makedonija.

Primer:

Slovensko podjetje nabavi del repromateriala v Albaniji, z dokazilo o albanskem preferencialnem poreklu, drugi dela pa nabavi v Republiki Srbiji, z dokazilom o srbskem preferencialnem poreklu. Iz obeh materialov napravi končni izdelek, ki ga želi prodati v Makedonijo. Material iz Republike Srbije se šteje za material brez preferencialnega porekla, zato mora končni izdelek izpolnjevati pogoje iz seznama obdelav oz. predelav (Priloga II v protokolu), da lahko pridobi preferencialno poreklo Skupnosti. Za uporabljeni material brez porekla v končnem izdelka mora biti plačana carina oziroma se za isti material ne more uveljavljati nikakršno povračilo ali oprostitev carine (15. člen v protokolu).

Primer:

Skupnost izvozi sveže meso z evropskim poreklom v Republiko Hrvaško, kjer se izdelajo mesne konzerve, ki se nato izvozijo v Makedonijo. Možnost kumulacije z materiali po poreklu iz Skupnosti omogoča, da mesne konzerve lahko pridobijo hrvaško poreklo, ko se izvozijo v Makedonijo in tako lahko koristijo ugodnosti preferencialne trgovinske menjave.

5.1.7 Pan-evro-mediteranska kumulacija*Primer:*

Ob izpolnitvi naprej predpisanih pogojev proizvajalci oblačil v Tuniziji nabavljajo tkanine v Turčiji, obleke preferencialno izvažajo v Skupnost, od tu pa se ta oblačila lahko ponovno preferencialno izvažajo v druge države tega sistema.

5.1.8 Kumulacija in sistem spremenljive geometrije

“Cumulation applied with ...« – ali in v kakšni meri države tega sistema med seboj uporabljajo pan-evro-mediteranska pravila o poreklu.

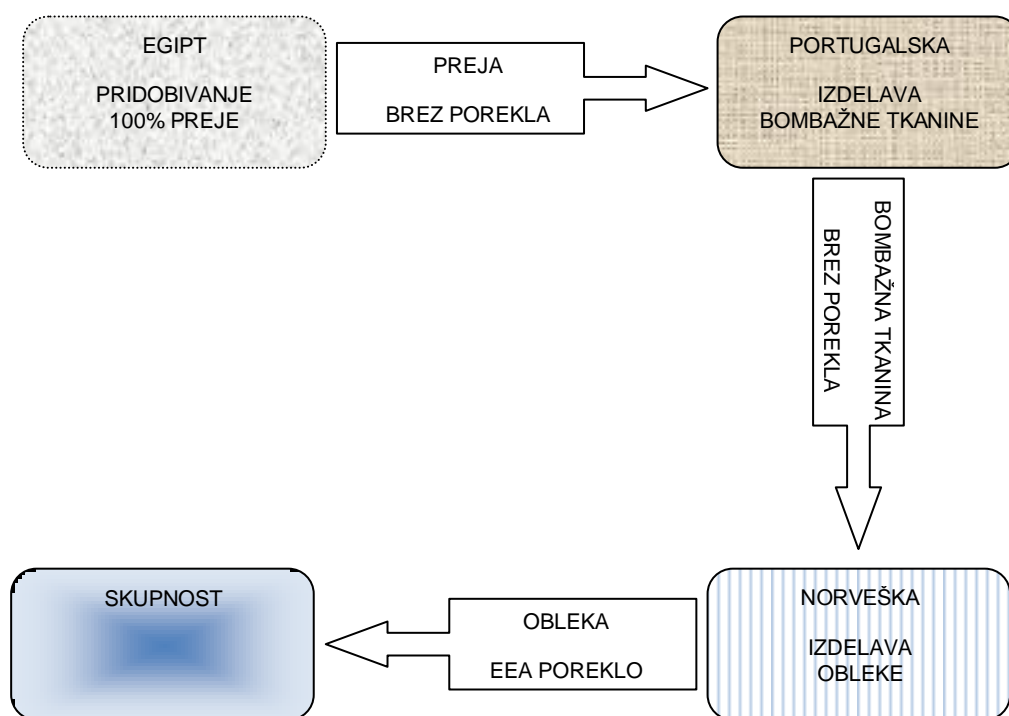
Primer:

Tkanine (HS 5112) s poreklom iz Skupnosti se uvozijo v Maroko. Podloga (HS 5513) ima poreklo iz Norveške. V Maroku se izdelajo obleke (HS 6203). Izdelava oblek presega minimalne postopke obdelave ali predelave. Tako obleke pridobijo maroško poreklo in se lahko izvažajo v druge države, s katerimi se uporablja kumulacija.

Če med Marokom in Norveško ni sporazuma o prosti trgovini s pan-evro-mediteranskimi pravili o poreklu, spremenljiva geometrija pomeni, da je norveško podlogo potrebno obravnavati kot material brez porekla in obleke ne pridobijo statusa porekla.

Primer:

Tkanine s poreklom iz Egipta (HS 5112) se uvozijo na Norveško, kjer se proizvedejo moške hlače (HS 6103). Status porekla je pridobljen na Norveškem na podlagi kumulacije, uporabljene z egipčanskimi materiali. Zato morajo norveški carinski organi pri izvozu končnega izdelka v Skupnost izdati potrdilo o gibanju blaga EUR-MED, ki vsebuje zaznamek »Cumulation applied with Egypt».

5.1.9 Polna kumulacija

6 ZAKLJUČKI

6.1 OCENA UČINKOV

Širitev podjetja na tuje trge se še vedno šteje za finančno preveliko in tvegano odločitev. Vendar smo pri zbiranju gradiva za izdelavo diplomske naloge ugotovili, da je dostopnost do informacij in podatkov, ki pomagajo pri odločitvi za poslovanje s tretjimi državami široka. So pa za njihovo umestitev in uporabo potrebni dokaj specifično znanje in izkušnje, ki jih laiku s tega področja nudijo špeditorske organizacije. Izkušenj in postopkov, ki so običajni pri poslovanju na domačem trgu, pač ni mogoče povsem prenesti na izvoz.

6.2 POGOJI ZA UVEDBO

Za poslovanje na tujih trgih so potrebni ljudje z izkušnjami, ki poleg znanja tujih jezikov obvladajo izvozno prakso. Znati se morajo prilagajati drugačnim tržnim pogojem, načinu poslovanja, poznati morajo posebne zahteve pri izvoznem poslovanju in biti sposobni, da sistematično vzpostavijo izvozno poslovanje podjetja. Poznavanje pravne ureditve, ekonomskih zakonitosti in mednarodne prodaje blaga podjetju prinašajo prednosti na vseh stopnjah življenjskega cikla posla.

Poznavanje sporazumov in pravil bistveno vpliva na gospodarsko uspešnost posameznih podjetij. Gospodarstveniki morajo poznati pravila o poreklu blaga, da bodo znali izkoristiti ugodnosti in priložnosti, ki jim jih nudi zakonodaja Skupnosti. Pri izvozu pomeni poznavanje porekla blaga denar. Neupoštevanje objave obvestila v Uradnem listu Evropske unije pomeni, da se gospodarstvenik ne more sklicevati na delovanje v dobri veri. Zavezanec mora natančno poznati celoten carinski zakon in podzakonske akte, predvsem zaradi visokih kazni, če stori carinski prekršek. Pravilno določanje carinske vrednosti je zelo pomembno ob dejstvu, da so carine za določene vrste izdelkov sorazmerno visoke.

Predhodno je potrebno odgovoriti na več vprašanj:

- Ali bo izdelek naletel na davčne, carinske ali druge omejitve na trgu?
- Kakšni stroški bodo nastali pri poslu?

Izdelati je potrebno finančno projekcijo posla, ovrednotiti stroške – stroški carinjenja in špedicije, izvozna/uvozna dokumentacija, pobude, ki jih nudi vlada, olajšave pri dajatvah ...

Diplomsko nalogo smo želeli oblikovati kot kratek vodič za male podjetnike, ki šele vstopajo na zunanje trge.

6.3 MOŽNOSTI NADALJNJEGA RAZVOJA

»Globalizacija in razvoj nas spodbujata, pa tudi silita, da razmišljamo smelo. Drzno se je treba lotiti širitve v tujino. Pri tem ni nujno, da se s proizvodom ali storitvijo takoj prevzame prvo pozicijo na trgu. Lahko smo nišni igralci, a biti nišni igralec na 50-milijonskem trgu je nekaj drugega kot na 2-milijonskem.« (Štular, 2009, str. 32)

Tako kot podjetje z enim izdelkom je tudi podjetje z enim trgom bolj izpostavljeno tveganju v primerjavi s podjetjem, ki si sistematično prizadeva, da porazdeli tveganje na več trgov. Trg zahteva razvoj konkurenčnih izdelkov z vidika kakovosti in cene.

Vsako podjetje mora natančno preveriti svoje poslovne tokove (od kod in kakšne vrste blaga nabavlja) ter na teh podlagah prepoznati potencialne možnosti za koriščenje ugodnosti. Za končnega proizvajalca in izvoznika je zelo pomembno, da pozna poreklo surovin ali polizdelkov, ki jih je kupil od svojih dobaviteljev in iz katerih izdeluje svoje končne izdelke. Pravilna navedba porekla blaga je pomembna za izvoznika zaradi konkurenčnih prednosti kot tudi za uvoznika blaga zaradi nižjih carin. Najbolje je, da kupec že pri sklepanju pogodbe zahteva zelo natančne pogoje v zvezi s poreklom blaga oziroma vključi ustrezne zaščitne klavzule v kupoprodajne pogodbe.

Od podjetja je odvisno, ali bo ugodnosti izkoristilo ali ne. Preferencialno poreklo ni obvezno, ponuja samo možnost, da se izkoristi ugodnosti iz sporazumov in s tem nižja cena izdelkom na trgu. Potrdilo o preferencialnem poreklu blaga pri izvozu je treba zahtevati, saj ni samoumevno.

V pogovorih, ki jih vodi naša država s tujimi gospodarstvi, je zaznati pomembnost položaja Slovenije v svetu. V sodelovanju slovenskih in tajvanskih podjetij ta vidijo Slovenijo tudi kot vrata, ki omogočajo vstop na trg nekdanje Jugoslavije.

»V današnjih poslovnih razmerah ni več najpomembnejše biti velik. Pomembno pa je biti hiter. Hiter v prilagajanju, hiter v ustvarjanju konkurenčne prednosti in hiter v ustvarjanju dobrega poslovnega delovanja.« (Türk, 2010)

LITERATURA IN VIRI

Knjige:

- Kobale, L. et.al (2009). *Carinska tarifa, poreklo blaga in carinski postopki* [elektronski vir]. Maribor: Forum Media.
- Makovec Brenčič, M. et al (2009). *Mednarodno poslovanje*. Ljubljana: EF.
- Strle, M. (2007). *Pravila Evropske unije o poreklu blaga kot ukrep trgovinske politike - posebnosti za države Zahodnega Balkana* [specialistično delo]. Ljubljana: EF.
- Zupančič, A. (2008). *Carinski postopki v EU*. Ljubljana: Odin.

Poglavja v knjigah:

- Mikuž, S. (2004) Poreklo blaga in potrdila o poreklu. *Kaj mora vedeti voznik o carini in carinskih postopkih v EU – izbrana poglavja*, strani 11-12. Ljubljana: Zveza ZŠAM Slovenije.
- Murtič, S. et al. (2009) Davki in carine v EU. *Osnove prava v logistiki – izbrana poglavja*, strani 280-285. Nova Gorica: FUDŠ

Strokovni članki v revijah:

- Bratož, E. (2009). *Paket za proizvode na notranjem trgu EU*. Obrtnik, letnik XXXVIII (12), 168-169.
- Gorjanc-Dolničar, I.
- (2005). *Novosti v poslovanju z Izraelom*. Davčno-finančna praksa, VI (2), 19-20.
 - (2005). *Novosti v trgovini s tekstilom*. Davčno-finančna praksa, VI (4), 6-7.
 - (2005). *Aktualnosti na področju preferencialnih pravil o poreklu blaga*. Davčno-finančna praksa, VI (5), 14-16.
 - (2005). *Novosti na področju Splošnega sistema preferencialov*. Davčno-finančna praksa, VI (9), 13-15.
 - (2005). *Nov splošni sistem preferencialov EU*. Davčno-finančna praksa, VI (12), 17-19.
 - (2006). *Novosti na področju kumuliranja*. Davčno-finančna praksa, VII (1), 21-23.
 - (2006). *Spremembe v trgovini z nekaterimi mediteranskimi državami*. Davčno-finančna praksa, VII (2), 17-19.
 - (2006). *Izvajanje nove oblike kumuliranja*. Davčno-finančna praksa, VII (4), 15-17.
 - (2006). *Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med EU in Republiko Albanijo*. Davčno-finančna praksa, VII (11), 21-23.
 - (2006). *Aktualnosti v poslovanju s Turčijo*. Davčno-finančna praksa, VII (12), 20-22.
 - (2007). *Aktualnosti v poslovanju s Srbijo in Črno goro*. Davčno-finančna praksa, VIII (1), 13-15.
 - (2007). *Aktualni predpisi s področja porekla blaga*. Davčno-finančna praksa, VIII (3), 18-20.
 - (2007). *Uveljavitev CEFTE 2006*. Davčno-finančna praksa, VIII (9), 18-19.
 - (2008). *Stabilizacijsko-pridružitveni sporazumi, sklenjeni med EU in državami zahodnega Balkana*. Davčno-finančna praksa, IX (11), 9-11.
 - (2008). *Carinsko vrednotenje blaga*. RDP, 1 (5), 75-78.
 - (2008). *Pravila o poreklu blaga – zahodni Balkan*. RDP, 1 (5), 61-69.
 - (2008). *Aktualnosti trgovini z Makedonijo*. RDP, 1 (6), 55-60.

- (2008). *Pomen objave obvestil uvoznikom v Uradnem listu Evropske unije*. RDP, 1 (7-8), 83-87.
- (2008). *Nov Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med EU in BiH*. RDP, 1 (10), 51-55.
- (2008). *SSP*. RDP, 1 (11), 49-55.
- (2009). *Novosti v trgovini s Srbijo*. RDP, 2 (3), 41-44.
- (2009). *Aktualnosti v trgovini z Albanijo in Hrvaško*. RDP, 2 (4), 35-39.
- (2009). *Izjava dobavitelja*. RDP, 2 (5), 52-55.
- (2009). *Pan evro-mediteranska kumulacija*. RDP, 2 (7-8), 53-59.
- Medved, D. (2008). *Spremembe pri izvozu in uvozu blaga v letu 2009*. RDP, 1 (12), 57-63.
- Pavlin, C. (2008). *Za hitrejši pretok blaga*. Delo FT-Logistika, 15.12.2008, 28.
- Ravnik, M. (2010). *Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje v Bruslju*. Obrtnik, letnik XXXIX (6), 36-70.
- Strle, M. (2005). *Notranji trg EU in poreklo blaga*. Sporočila Standardizacija 4 (7/8), 12-17.
- Štular, M. (2009). *Globalizacija nas sili, da razmišljamo smelo*. Delo FT, 15.6.2009, 32
- Zalokar, N. (2007). *Zunanjetrgovinski posli*. IKS, XXXIV (10-11), 149-223.

Publikacije:

- Osojnik, M. (2001). *Izvozni priročnik za mala in srednje velika podjetja*, Ljubljana, GZS.

Poročila, interni dokumenti:

- Gorjanc-Dolničar, I. (2008). *Carinsko pravo EU – Elementi za določitev carinskega dolga*. Interno gradivo univerze v Mariboru.
- Kajtezović Knez, D.. (2009). *Špedicija in transportno zavarovanje*. Interno gradivo za višjo strokovno šolo, program logistično inženirstvo.

URL-naslov spletnih strani (in datum dostopnosti) :

AEO,

http://www.carina.gov.si/si/informacije/podjetja/e_carina/status_pooblastenega_gospodarskega_subjekta_aeo/, dostopno 18.4.2010

Aktivno oplemenitenje, <http://dajatve.com/sl/component/content/4?task=view>, dostopno 30.5.2010

Baza za dostop na trg,

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Market_Access_Database_20.aspx, dostopno 29.6.2010

Dostop na trg, <http://www.pannep.si/levo8.html>, dostopno 12.5.2010

Izvoz in uvoz blaga, http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3194, dostopno 10.6.2010

Izvoz na trge EU, <http://old.epf.uni-mb.si/ediplome/pdfs/kljucvsek-matjaz-mag.pdf>, dostopno 18.4.2010

Izvozni načrt, <http://www.imamidejo.si/index.php?t=news&id=431&l=sl>, dostopno 4.3.2010

MADB,

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Dostop_na_tretje_t_rge_17.aspx, dostopno 10.7.2010

Mednarodno trgovanje,

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke/_Pojmi_30.aspx, dostopno 8.3.2010

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke_22.aspx, dostopno 3.5.2010

[http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke_/splošni_sistem_preferencialov_\(gsp\)_24.aspx](http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke_/splošni_sistem_preferencialov_(gsp)_24.aspx), dostopno 3.5.2010

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke_/Protidamping_subvencije_in_zaščitni_ukrepi_3919.aspx, dostopno 3.5.2010

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke_/Uvozna_dovoljenja_3901.aspx, dostopno 8.3.2010

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Ukrepi_trgovinske_politke_/Pojmi_30.aspx, dostopno 8.3.2010

Plačevanje dajatev,

http://www.carina.gov.si/si/informacije/podjetja/carinski_dolg/carinski_dolg/placevanje_dajatev/, dostopno 9.3.2010

Poreklo blaga,

www.pf.uni-mb.si/datoteke/carinsko_pravo-_ucni_nacrt.doc, dostopno 8.3.2010

<http://www.odin.si/obvestilo.html>, dostopno 8.3.2010

<http://www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp?IDpm=1635&ID=4866>, dostopno 4.3.2010

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Poreklo_blaga_10.aspx, dostopno 8.3.2010

<http://www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp?IDpm=2146>, dostopno 4.3.2010

<http://www.sist.si/slo/z2/0507trg.pdf>, dostopno 4.3.2010

Potrdila o poreklu blaga,

http://www.gzs.si/slo/storitve/postopki_in_listine/potrdila_o_poreklu_blaga, dostopno 8.3.2010

Preferencialno poreklo,

http://www.carina.gov.si/si/informacije/podjetja/poreklo_blaga/preferencialno_poreklo/, dostopno 6.6.2010

Slovensko gospodarstvo,

<http://gazela.dnevnik.si/sl/Novice/2136/Uvodnik+predsednika+republike+dr+Danil+a+T%C3%BCrka+ob+izboru+Gazele+2010>, dostopno 18.10.2010

Trgovinski sporazumi,

http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/Trgovinski_sporazumi_EU_21.aspx, dostopno 10.7.2010

Trgovinski vidik delovanja EU, <http://www.tvojemnenjesteje.si/vloga-eu-v-svetu/>, dostopno 29.4.2010.

Ugodnosti za blago, <http://dajatve.com/sl/component/content/44?task=view>, dostopno 8.3.2010

Uradni list Evropske unije, <http://publications.europa.eu>, dostopno 23.5.2010

Zunanja trgovina, http://europa.eu/pol/comm/index_sl.htm, dostopno 29.4.2010.

Zunanja trgovina, http://www.mg.gov.si/si/delovna_podrocja/ekonomski_odnosi_s_tujino/trgovinska_politika/, dostopno 29.4.2010.

Zunanja trgovina,
<http://www.eu4journalists.eu/index.php/dossiers/slovenian/C42/68/>, dostopno 14.5.2010

Zunanja trgovina Slovenije, <http://www.ozs.si/prispevek.asp?IDpm=1562>, dostopno 3.5.2010

Zunanja trgovina Slovenije, http://www.stat.si/tema_ekonomsko_zunanja.asp, dostopno 9.6.2010

Dokumenti:

Pogodba o delovanju EU (prečiščena različica) (UL EU, serija C, št. 83/47, 30.3.2010)

Carinski zakonik Skupnosti (Moderniziran carinski zakonik) (UL EU, serija C, št. 145, 4.6.2008)

POJMOVNIK

dumping	prodaja blaga v tujino po ceni, ki je nižja od cene na domačem trgu
fiskalen	proračunski
franko	trgovinski izraz, ki pomeni, da je prodajalec dolžan dostaviti na svoje stroške blago do kraja, navedenega v pogodbi
kumulacija	združitev
preferenca	prednost, olajšava, ugodnost
protokol	pravilnik s predpisi
subvencija	javna finančna pomoč zasebnim podjetjem

PREVODI NAJPOGOSTEJE UPORABLJENIH IZRAZOV ZUNANJETRGOVINSKE POLITIKE SKUPNOSTI

<i>Beneficiary country</i>	država uporabnica
<i>Community goods</i>	skupnostno blago
<i>Conditions governing acquisition of origin</i>	pogoji za pridobitev porekla blaga
<i>Drawback system</i>	sistem povračila
<i>Entitlement to the generalized preferences</i>	upravičenost za preferencialno tarifno obravnavo
<i>Favourable tariff treatment</i>	ugodnejša tarifna obravnava
<i>Movement certificate EUR.1</i>	potrdilo o gibanju blaga
<i>Non-Community goods</i>	neskupnostno blago
<i>Originating product</i>	izdelek s poreklom
<i>Preferential tariff treatment</i>	preferencialna tarifna obravnava
<i>Proof of origin</i>	dokazilo o poreklu blaga
<i>Substantiating document</i>	dokument z dokazno močjo
<i>Supporting documents</i>	dokazilne listine
<i>Transport document</i>	prevozna listina

KRATICE IN AKRONIMI

AEO	Authorized economic operator
CE	Conformité Européene
CEFTA	Central European Free Trade Agreement
DDV	davek na dodano vrednost
EEN	Enterprise Europe Network
EFTA	European Free Trade Association
EGP	evropski gospodarski prostor
EORI	Economic Operators' Registration and Identification system

GSP	General System of Preferences
HS	Harmonised System code
ITM	International Trade Management
MADB	Market Access Database
MRA	Mutual Recognition Agreement
SAP	Stabilisation and Association Process
TARIC	Tarif Integre de la Communautee
WTO	World Trade Organization

PRILOGE

PRILOGA 1 (poglavje 2.3.1, str. 7)

Primer navedbe carinske tarife pohištvenga okovja na računu

ALUTEC S.r.l.
 Via Tema, 18 - 34147 S. DORLIGO DELLA VALLE (TS) - ITALIA
 Tel. +39 040 8992111 centrali Amministrazione +39 040 899220
 Fax +39 040 832204 - e-mail: info@alutec.it
 Capitale Sociale € 100.000,00 i.v.
 Partita IVA 00773680327
 3 Ficc. e Reg. Imprese di Trieste 03374810376

01 03 2010
 002504

alutec
 PROGETTAZIONE - PRODUZIONE ACCESSORI PER SERRAMENTI ALLUMINIO

fattura
 n. 100009228 del 01/03/2010

751 Agente Estero P.I. S184924888

descrizione	articolo	quantità	prezzo base	variazioni % articolo	prezzo netto	
Documento di trasporto n. 10484 del 01/03/2010						
Conferma n. 60078 del 23/02/2010 Vs. ordine n. Narcicille 23/02/2010						
AR C.E.RIT BOKA EUMPL. 9605/1 20039369 NR 15					22,70	
KIT GER.ANTA AFF.A/R CE 9005/5 20038069 NR 10					7,414	
Sconto ordine 2,00 %						
REDA 1 EXW-F.CO FABRICA						
SPEDIZIONE 1						
IMBALLO 1 IN SCATOLE GRATUITE						
PAGAMENTO 1 ANTICIPATO						
No. 1 COLLI - PESO LORDO KG 25,00 - PESO NETTO KG 23,00						
MERC: ACCESSORI PER SERRAMENTI ALLUMINIO - VENDITA						
TARIFFA DOGANALE 83024900.0						
SI DICHIARA CHE LA MERC È DI ORIGINE PREFERENZIALE U.E.						
CESSIONE INTRACOMUNITARIA NON IMPONIBILE IVA ART.41 D.L.1331 DEL 30/08/93.						
6600 2110 1600 7000						
Totale merce 400-37	imballo	trasporto	contr. evasione ord.	imponibile IVA	% IVA importo IVA	EUR
condizioni di pagamento						
01/03/2010 EUR						

CARINSKA TARIFA
8302 49 00

La merce viaggia a rischio e pericolo del committente anche se venduta franco di porto.

PRILOGA 2 (poglavje 2.3.2, str. 7)

Primer izpisa TARIC za aluminijaste fasadne obloge, uvoz s Kitajske

The screenshot shows the TARIC website interface in Internet Explorer. The browser address bar displays <http://taric-ours.gov.si/taric/Prop11.jsp>. The page title is "Uvoz/Izvoz" and the main heading is "TARIC Uvoz/Izvoz".

The search form contains the following data:

- Oznaka TARIC: 7610 90 90 00
- Valuta (Dajatve): EUR
- Država: CN
- Kitajska(CN)
- Datum: 14.07.2010

Below the search form, the following information is displayed:

- Veljavnost: 01.01.1972 -
- Posebna merska enota: Meursing
- Opomba: Poseben spodbujevalni dogovor - delovnopravne pravice (SSP)

The main table lists duties and taxes:

Število ukrepov:3	Država(e)	Dajatve	Pogoj	Dodatna oznaka	Uredba
Carina za tretje države	TOUT	6,00000%			R2261/98
Tarifna opustitev zračne plovnosti	TOUT	0,00000%(CD333) glej pogoj(P)	P		R1147/02
Davek na dodano vrednost (nacionalni)	TOUT	glej pogoj(P)	P		NS012/06

PRILOGA 3 (poglavje 2.5.2, str. 10)

Primer Potrdila o skladnosti laminatnih plošč

ABET LAMINATI

CUSTOMER : (SLOVENIA)
(indicare ragione sociale e indirizzo)

PRODUCT : **PRINT HPL STRATIFICATO MEG - thickness 3,0 - 8,0 mm**
(indicare i tipi a cui la dichiarazione si riferisce)

As per purchase order nr E / 5193 dated 25/05/10

DECLARATION of CONFORMITY

ABET LAMINATI SpA herewith declares that the above mentioned product is manufactured in compliance with:

EN 438/6: 2005 Standard for material typology **EDS**

Bra, 6th July 2010

Giovanni LENTA - Technical Dept. Manager
(Timbro Società - Nome firmatario e Qualifica - Firma)

ABET LAMINATI S.p.A.
Viale Industrie 21 - Casella Postale 47 - 12042 BRA (CN) Italia - Tel. +39 0172 419 111 - Fax +39 0172 431 571
P.I. C.F. - Iscr. Reg. Impr. Cuneo 00664920048 - Società con sede unica - Cap. Soc. € 4.132.000 i.v.
Direzione e coordinamento: Abet SpA - e-mail: abet@abet-laminati.it - www.abet-laminati.it

PRILOGA 4 (poglavje 2.5.3, str. 10)

Primer potrdila o CE skladnosti laminatnih plošč

ABET LAMINATI 																																						
D.D. Trasporto N. 02066 del 08/06/10																																						
DICHIARAZIONE DI CONFORMITÀ CE EC DECLARATION OF CONFORMITY ABET LAMINATI spa Viale Industria, 21 - I 12042 BRA (CN)																																						
<p>In ottemperanza della direttiva 89/106/CEE della Comunità Economica Europea, del 21 dicembre 1988 e in relazione alle leggi, regolamenti e procedimenti amministrativi degli Stati Membri concernenti i prodotti da costruzione (CPD) aggiornata con la direttiva 93/68/CEE del Consiglio della Comunità Europea del 22 luglio 1993</p> <p><i>In compliance with the Directive 89/106/EEC of the Council of European Communities of 21 December 1988 on the approximation of law, regulations and administrative provisions of the Member States relating to the construction products (Construction Products Directives - CPD), amended by the Directive 93/68/EEC of the Council of European Communities of 22 July 1993</i></p> <p>dichiara che il prodotto da costruzione prodotto da ABET LAMINATI spa in Bra (Italia) <i>declares that the building product by ABET LAMINATI spa a Bra (Italy)</i></p> <p>denominazione commerciale: PRINT HPL MEG <i>trade name</i></p> <p>descrizione del prodotto: Laminato HPL utilizzato come rivestimento esterno di pareti soffitti, spessore a partire da 6,0 mm, colori vari <i>product description HPL Laminate used as wall and ceiling external covering / finishing, thickness starting from 6,0 mm, various colours</i></p> <p>impiego: rivestimento esterno / interno di parete-soffitto <i>use external / internal covering - finishing of wall-ceiling</i></p> <p>secondo i test effettuati dal Laboratorio Notificato <i>according to tests performed by the Notified Body</i> LAPI Laboratorio Prevenzione Incendi srl Via della Quercia, 11 Prato I 59100 CSI spa - V.le Lombardia, 20 Bollate I 20021</p> <p>è conforme ai requisiti riportati nell'allegato ZA dello standard di prodotto: EN 438-7: 2005 <i>complies with the performances described in Annex ZA of EN 438-7: 2005 standard</i></p> <p>I requisiti applicati che il prodotto soddisfa sono i seguenti <i>The performances required the product complies with are the following</i></p> <p>Reazione al fuoco</p> <table border="0"> <tr> <td><i>Reaction to fire</i></td> <td>Euroclass C-s2,d0</td> <td>Spessore thickness >=6 mm montato su tubolari in alluminio <i>mounted on aluminium tubular rods</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Euroclass B-s1,d0</td> <td>Spessore thickness >=12 mm posto in opera con qualsiasi sistema di montaggio <i>mounted on any type of frame</i></td> </tr> </table> <table border="0"> <tr> <td>Resistenza al fuoco</td> <td><i>Fire resistance</i></td> <td>NPD</td> </tr> <tr> <td>Permeabilità al vapor d'acqua</td> <td><i>Water vapour permeability</i></td> <td>NPD</td> </tr> <tr> <td>Resistenza al fissaggio</td> <td><i>Face screw-holding</i></td> <td>2000 N (6 mm) 3000 N (8 mm) 4000 N (>= 10 mm)</td> </tr> <tr> <td>Rilascio di formaldeide</td> <td><i>Release of formaldehyde</i></td> <td>Class E1</td> </tr> <tr> <td>Isolamento acustico diretto</td> <td><i>Direct airborne sound insulation</i></td> <td>NPD</td> </tr> <tr> <td>Resistenza alla flessione</td> <td><i>Flexural tensile strength</i></td> <td>PASS</td> </tr> <tr> <td>Resistenza termica</td> <td><i>Thermal resistance</i></td> <td>NPD</td> </tr> <tr> <td>Resistenza allo shock termico</td> <td><i>Thermal shock resistance</i></td> <td>PASS</td> </tr> <tr> <td>Durabilità</td> <td><i>Durability</i></td> <td>PASS</td> </tr> <tr> <td>Densità</td> <td><i>Density</i></td> <td>>= 1350 kg/m3</td> </tr> </table>			<i>Reaction to fire</i>	Euroclass C-s2,d0	Spessore thickness >=6 mm montato su tubolari in alluminio <i>mounted on aluminium tubular rods</i>		Euroclass B-s1,d0	Spessore thickness >=12 mm posto in opera con qualsiasi sistema di montaggio <i>mounted on any type of frame</i>	Resistenza al fuoco	<i>Fire resistance</i>	NPD	Permeabilità al vapor d'acqua	<i>Water vapour permeability</i>	NPD	Resistenza al fissaggio	<i>Face screw-holding</i>	2000 N (6 mm) 3000 N (8 mm) 4000 N (>= 10 mm)	Rilascio di formaldeide	<i>Release of formaldehyde</i>	Class E1	Isolamento acustico diretto	<i>Direct airborne sound insulation</i>	NPD	Resistenza alla flessione	<i>Flexural tensile strength</i>	PASS	Resistenza termica	<i>Thermal resistance</i>	NPD	Resistenza allo shock termico	<i>Thermal shock resistance</i>	PASS	Durabilità	<i>Durability</i>	PASS	Densità	<i>Density</i>	>= 1350 kg/m3
<i>Reaction to fire</i>	Euroclass C-s2,d0	Spessore thickness >=6 mm montato su tubolari in alluminio <i>mounted on aluminium tubular rods</i>																																				
	Euroclass B-s1,d0	Spessore thickness >=12 mm posto in opera con qualsiasi sistema di montaggio <i>mounted on any type of frame</i>																																				
Resistenza al fuoco	<i>Fire resistance</i>	NPD																																				
Permeabilità al vapor d'acqua	<i>Water vapour permeability</i>	NPD																																				
Resistenza al fissaggio	<i>Face screw-holding</i>	2000 N (6 mm) 3000 N (8 mm) 4000 N (>= 10 mm)																																				
Rilascio di formaldeide	<i>Release of formaldehyde</i>	Class E1																																				
Isolamento acustico diretto	<i>Direct airborne sound insulation</i>	NPD																																				
Resistenza alla flessione	<i>Flexural tensile strength</i>	PASS																																				
Resistenza termica	<i>Thermal resistance</i>	NPD																																				
Resistenza allo shock termico	<i>Thermal shock resistance</i>	PASS																																				
Durabilità	<i>Durability</i>	PASS																																				
Densità	<i>Density</i>	>= 1350 kg/m3																																				
Rev. 2 (marzo 2010)	Giovanni LENTA Direzione Tecnologia Qualità e Ricerca																																					
	Mod. Q099 MEG rev.0																																					

PRILOGA 5 (poglavje 2.6.3, str. 12)

Vzorec izpolnjene EUL za uvoz s Kitajske

EVROPSKA SKUPNOST		Verzija: 3.0 Sprememba: 26.04.2010		1 DEKLARACIJA		A NAMEMBNI URAD									
6	Izvod za namembno državo	2 Pošiljatelj/izvoznik □ JIANGYIN HUAHONG ALUBOND METAL INDU NO.70 CHENLU ROAD 156000 JIANGYIN CN-KITAJSKA		3 Obrazci 1 1		4 Nakladnice									
		6 Prejemnik 1241 KAMNIK SI-SLOVENIJA		5 Postavke 1 1		6 Število tovarkov 1		7 Opravilna številka 10017642000							
		14 Deklarant/zastopnik [3] DSV TRANSPORT D.O.O. STRUŽEVO 90 4000 KRANJ, SI - SLOVENIJA		15 Država odpremljevoza KITAJSKA		16 Država porekla SLOVENIJA		17 Šifra nam. države SI							
		18 Registracija in država prevoznega sredstva ob prihodu ITAL OCEANO		19 Zab. 0		20 Dobavni pogoji CFR KOPER		21 Registracija in država prevoznega sredstva ob prehodu meje LR							
		22 Valuta in skupni znesek računa USD 6.846,87		23 Valutni tečaj 1,2270		24 Vrsta posla 1 1		25 Vrsta tran. na meji 1							
		26 Vrsta tran. v not. 3		27 Kraj raztovarjanja CAR. SKL. IE POLJE 14B		28 Finančni in bančni podatki		29 Urad vstopa							
		30 Blago se nahaja v CAR. SKL. IE POLJE 14B		32 Zap. št. p. 01		33 Tarifna oznaka 7610 90 90 00		34 Šifra države porekla CN							
		35 Bruto masa (v kg) 2.090,000		36 Ugodnosti 100		37 Postopek 40 00		38 Neto masa (v kg) 2.090,000							
		39 Kvota		40 Skupna deklaracija/predlistina Z-821-10SI00604415246261		41 Posebna merska enota		42 Vrednost v valuti 6.846,87							
		43 Vred.		44 Šifra D.I.		45 Popravek		46 Statistična vrednost 5.580,17							
7 Obračun dajatev		Vrsta		Osnova		Stopnja		Znesek		NP		48 Odloženo plačilo SI00100004OP17094		49 Oznaka skladišča ASI006036001204SI	
		A00		5580,17		6,0000		334,81							
		B00		5914,98		20,0000		1183,00							
								Skupni znesek:		1.517,81		R		LRN: SI62102095B10000023081	
		50 Glavni zavezanec		Št.		Podpis		C URAD ODHODA							
1 Predvideni uradi tranzita (in država)		Zastopnik:		Kraj in datum:											
2 Zavarovanje ne velja za												53 Namembni urad (in država)			
KONTROLA NAMEMBNEGA URADA		Ugotovitev:		Nameščne carinske oznake, število:		ID oznake:		Rok (zadnji dan):		Podpis:		54 Kraj in datum KOPER, 04.06.2010 Ime, priimek in podpis deklaranta/zastopnika DSV TRANSPORT D.O.O. STRUŽEVO 90, KRANJ, SI SI62102095			

Izpis elektronske deklaracije v skladu z 233. členom Uredbe Komisije 2454/93

PRILOGA 6 (poglavje 4.3.16, str. 28)

Vzorec dispozicije za uvoz blaga in pooblastilo za carinsko zastopanje

Špediter _____ Datum : _____

DISPOZICIJA ZA UVOZ BLAGA IN POOBLASTILO ZA CARINSKO ZASTOPANJE

Uvoznik: _____ Naslov: _____

ID za DDV: _____ Zavezanec za DDV: DA / NE Kont.oseba _____

Telefon: _____ Fax.: _____ Št.AWB-ja: _____

Vrsta zastopanja: A – Neposredno zastopanje B – Posredno zastopanje

Vrsta posla : A – Redni uvoz blaga (z nakazilom sredstev v tujino)
 B – Brezplačni uvoz blaga (brez nakazila sredstev v tujino)
 C – Drugo: _____

Pariteta: A – FCA Dobavitelj (v faktumo vrednost ni vštet strošek transporta)
 B – CPT namembni kraj (v faktumo vrednost vštet strošek transporta)
 C – CIP namembni kraj (v faktumo vrednost vštet strošek transporta in zavarovanje)
 D – Drugo: _____

Zap. št.	Tarifna številka	Količina (kos, Kg, m, lit. ipd.)	Poreklo	Vrednost v valuti	Natančen opis blaga

Lastna garancija za uvozne dajatve: A – NE B – DA (evidenčna številka garancije): _____

Odločba za odlog plačila uvoznih dajatev: A – NE B – DA (Št. odločbe): _____

Skupna vrednost pošiljke: _____ Številka računa: _____

Zahtevane carinske ugodnosti zaradi PREFERENCIALNEGA porekla blaga:
 A – Pošiljki priložen EUR.1 , ATR B – Izjava na računu za preferencialno poreklo : _____

Zahtevane carinske oprostitve (člen CZ / točka) _____

Zahtevane davčne oprostitve ali znižanja (člen DDV / točka) _____

Fizične osebe morajo predložiti potrdilo o plačilu blaga (e-bay, pay pall, ipd)

IZJAVLJAM(O), DA ZA ELEKTRIČNO OPREMO, STROJE, PLINSKE NAPRAVE, VAROVALNO OPREMO, RADIJSKO IN TELEKOMUNIKACIJSKO OPREMO, GRADBENE STROJE, MEDICINSKE PRIPOMOČKE, ZDRAVILA, IGRAČE, DVIGALA, JE BLAGO OZNAČENO Z OZNAKO »CE« !!! (če blago nima oznake prečrtajte izjavo)

Žig in podpis _____

V IZOGIB KASNEJŠIM TEŽAVAM (REVIZIJ) VAS PROSIMO, DA IZPOLNJUJETE OBVESTILO NATANČNO IN VESTNO. EUL SE BO NAREDIL NA OSNOVI VAŠIH PODATKOV, KI NAM JIH BOSTE PISMENO POSREDOVALI NA TEM OBVESTILU. ČE IMATE SVOJ OBRAZEC PA MORAJO BITI ZAJETI VSI PODATKI, KI SO POTREBNI ZA ŽELJEN CARINSKI POSTOPEK.

PRILOGA 7 (poglavje 4.4.2, str. 29)

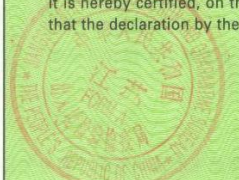
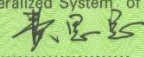
Vzorec potrdila o poreklu za blago, ki se izvažata iz Skupnosti v ZAE

1. POŠILJATELJ (IME, NASLOV, DRŽAVA) CONSIGNOR (NAME, ADDRESS, COUNTRY)		№ 075930		KOPIJA COPY
_____		ŠTEVILKA IZDAJATELJA ISSUING NUMBER		
_____ SLOVENIJA		EVROPSKA SKUPNOST EUROPEAN COMMUNITY		
2. PREJEMNIK (IME, NASLOV, DRŽAVA) CONSIGNEE (NAME, ADDRESS, COUNTRY)				
_____		POTRDILO O POREKLU BLAGA CERTIFICATE OF ORIGIN		
ABU DHABI - U.A.E.				
3. DRŽAVA POREKLA COUNTRY OF ORIGIN		SLOVENIJA		
4. PODATKI O TRANSPORTU TRANSPORT DETAILS		5. OPOMBE REMARKS		
BY VESSEL				
6. ZAPOREDNA ŠTEVILKA TOVORKA, ZNAKI, ŠTEVILKE, ŠTEVILO IN VRSTE PAKETOV, OPIS BLAGA; ITEM NUMBER, MARKS, NUMBERS, NUMBER AND KIND OF PACKAGES, DESCRIPTION OF THE GOODS;		7. KOLIČINA QUANTITY		
CERAMIC TILES INVOICE 08-1015-8009 BRAND NAME: _____ COLLI: 8 PRODUCER: _____ _____ _____		12.550 KG		
8. GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE POTRDI, DA JE ZGORAJ NAVEDENO BLAGO PO POREKLU IZ DRŽAVE, NAVEDENE V POLJU 3. THE CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY OF SLOVENIA HEREBY CERTIFIES THAT THE GOODS DESCRIBED ABOVE ORIGINATE IN THE COUNTRY SHOWN IN BOX 3.				
KRAJ IN DATUM IZDAJE, IME, PODPIS IN ŽIG PRISTOJNE SLUŽBE. PLACE AND DATE OF ISSUE, NAME, SIGNATURE AND STAMP OF THE COMPETENT AUTHORITY.				
<div style="text-align: right;"> IRENA SIMENDIČ </div>				
_____, 24.4.2008				

PRILOGA 8 (poglavje 4.4.2, str. 29)

Vzorec potrdila o poreklu blaga, ki se uvaža v Skupnost s Kitajske

ORIGINAL

<p>1. Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)</p> <p>JIANGYIN HUAHONG ALUMINUM METAL INDUSTRIAL CO., LTD NO. 70 CHENLU ROAD HUASHI TOWN JIANGYIN CITY JIANGSU PROVINCE CHINA</p>		<p>Reference No. G103200002830079</p> <p style="text-align: center;">GENERALIZED SYSTEM OF PREFERENCES CERTIFICATE OF ORIGIN (Combined declaration and certificate) FORM A</p> <p>Issued in <u>THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA</u> (country)</p> <p style="text-align: right;">See Notes, overleaf</p>			
<p>2. Goods consigned to (Consignee's name, address, country)</p> <p> KAMNIK, SLOVENIA</p>		<p>3. Means of transport and route (as far as known)</p> <p>FROM SHANGHAI, CHINA TO KOPFER, SLOVENIA BY SEA</p>			
<p>4. For official use</p>					
<p>5. Item number</p>	<p>6. Marks and numbers of packages</p> <p>ITEM COLOR NO SIZE</p>	<p>7. Number and kind of packages; description of goods</p> <p>ONE (1) WOODEN CASES OF ALUMINIUM COMPOSITE PANEL *** **</p>	<p>8. Origin criterion (see Notes overleaf)</p> <p>"p"</p>	<p>9. Gross weight or other quantity</p> <p>2090.00KGS G.W.</p>	<p>10. Number and date of invoices</p> <p>IEHH1004-1350 APR. 26, 2010</p>
<p>11. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>JIANGYIN, JIANGSU, APR. 27, 2010</p> <p style="text-align: center;">Place and date, signature and stamp of certifying authority</p>			<p>12. Declaration by the exporter The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct; that all the goods were produced in <u>CHINA</u> (country) and that they comply with the origin requirements specified for those goods in the Generalized System of Preferences for goods exported to <u>SVENILJA</u> (importing country)</p> <p style="text-align: right;"> Place and date, signature of authorized signatory </p>		
<p>S095184818</p>					

PRILOGA 9 (poglavje 4.5.2, str. 31)

Vzorec EUR.1 (2 lista)

POTRDILO O GIBANJU BLAGA / MOVEMENT CERTIFICATE		
1. Izvoznik (ime, polni naslov, država) Exporter (name, full address, country)	EUR.1 št./Nº A 2283234	
	Preden izpolnite obrazec, preberite navodila na hrbtni strani See notes overleaf before completing this form	
3. Prejemnik (ime, polni naslov, država) (navedba neobvezna) Consignee (name, full address, country) (Optional)	2. To potrdilo se uporablja za preferencialno trgovino med Certificate used in preferential trade between	
 in / and (navesti ustrezne države, skupine držav ali teritorije) (insert appropriate countries, groups of countries or territories)	
6. Podatki v zvezi s prevozom (navedba neobvezna) Transport details (Optional)	4. Država, skupina držav ali teritorij porekla izdelkov Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Namembna država, skupina držav ali teritorij Country, group of countries or territory of destination
	7. Opombe Remarks	
8. Zaporedna številka; oznake in številke; število in vrsta paketov ¹⁾ ; polimenovanje blaga Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages ²⁾ ; Description of goods	9. Bruto teža (kg) ali druga merska enota (l, m ³ , itd.) Gross mass (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Računi (navedba neobvezna) Invoices (Optional)
Overena izjava / Declaration certified Izvozni dokument ³⁾ / Export document ³⁾ : Tip / Form Št. / No. Carinski urad / Customs office: Država ali ozemlje izdaje / Issuing country or territory: Kraj in datum / Place and date: (Podpis / Signature)		12. IZJAVA IZVOZNIKA DECLARATION BY THE EXPORTER Podpisani izjavljam, da zgoraj poimenovano blago izpolnjuje vse pogoje, potrebne za izdajo tega potrdila. I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Kraj in datum / Place and date: (Podpis / Signature)

IZJAVA IZVOZNIKA

Podpisani, izvoznik blaga, poimenovanega na prednji strani,

IZJAVLJAM, da to blago izpolnjuje zahtevane pogoje za izdajo priloženega potrdila.

NAVAJAM koliščine, na podlagi katerih to blago izpolnjuje zahtevane pogoje:

.....
.....
.....

PRILAGAM naslednje dokazilne listine (1):

.....
.....
.....

SE ZAVEZUJEM, da bom na zahtevo pristojnih organov predložil vsa dodatna dokazila, ki jih ti štejejo kot potrebna za izdajo priloženega potrdila, kot tudi pristajam, če je to potrebno, na kakršen koli pregled mojega knjigovodstva in okoliščin izdelave omenjenega blaga s strani pristojnih organov;

PROSIM za izdajo priloženega potrdila za to blago.

.....
(Kraj in datum)

.....
(Podpis)

.....
(1) Na primer: uvozne listine, potrdila o gibanju, računi, izjave proizvajalca itd., ki se nanašajo na v izdelavi uporabljene izdelke ali na v enakem stanju ponovno izvoženo blago.

PRILOGA 10 (poglavje 4.5.2, str. 31)

Vzorec EUR-MED (2 lista)

POTRDILO O GIBANJU BLAGA / MOVEMENT CERTIFICATE			
1. Izvoznik/šifra, (poimenovali državo) / Exporter (Name, full address, country)		EUR-MED št./No. A 000012	
<small>Preveriti sprejeto državo, preden se napotijo na robni prehod / See notes printed before completing this form.</small>			
3. Prejemnik (ime, poimenovali državo) (prejemni neobvezni) / Consignee (Name, full address, country) (Optional)		2. To potrdilo uporabite na preferenčni študentski karti. / Certificate used in preferential trade system.	
<small>Preveriti državo, državo ali države, ki jih priznava / Check appropriate country, group of countries or countries.</small>			
4. Država, skupina držav ali letovišni potovalni središča / Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating		5. Namestitev države, skupine držav ali letovišni potovalni središča / Country, group of countries or territory of destination	
6. Podatki v zvezi s prevozom (navedite, kot je potrebno) / Transport details (Optional)		7. Opombe / Remarks	
		☐ Cumulation applied with the country (ies) / Name of the country (countries)	
		☐ No cumulation applied.	
		<small>Država uvoznika (mednarodni študentski študent) / Name of the importer (student)</small>	
8. Zaporedna številka, oznaka in številke, številke in vrsta paketov (*) / Item number, Marka and numbers, Number and kind of packages (*)		9. Število teža (kg) ali druga merila teže (l, m ³ , itd.) / Gross mass (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Vrsta blaga (mednarodni študentski študent) / Species, Description
11. CARINSKA OVRHODITEV / CUSTOMS ENDORSEMENT Ovrhoda zbirna / Declaration received Datum dodelave / Date of completion Podpis / Signature Carinska ura / Customs office (Ime in priimek) / (Name and surname) Podpis / Signature		12. IZJAVA IZVOZNIKA / DECLARATION BY THE EXPORTER Potpisnik izjavlja, da zgoraj opredeljeni blagi izpolnjuje vse pogoje, potrebne za robni prehod blaga. I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate.	
Podpis / Signature Datum / Date		Podpis / Signature Datum / Date	

IZJAVA IZVOZNIKA

Podpisani, izvoznik blaga, poimenovanega na prednji strani,

IZJAVLJAM da to blago izpolnjuje zahtevane pogoje za izdajo priloženega potrdila:

NAVAJAM okoliščine, na podlagi katerih to blago izpolnjuje zahtevane pogoje:

.....
.....
.....

PRILAGAM naslednje dokazilne listine (*):

.....
.....
.....

SE ZAVEZUJEM, da bom na zahtevo pristojnih organov predložil vsa dodatna dokazila, ki jih ti štejejo kot potrebna za izdajo priloženega potrdila, kot tudi pristajam, če je to potrebno, na kakršen koli pregled mojega knjigovodstva in okoliščin izdelave omenjenega blaga s strani pristojnih organov;

PROSIM za izdajo priloženega potrdila za to blago.

.....
(Kraj in datum)

.....
(Podpis)

.....
(*) Na primer: uvozne listine, potrdila o gibanju, računi, izjave proizvajalca itd., ki se nanašajo na v izdelavi uporabljene izdelke ali na v enakem stanju ponovno izvoženo blago.

PRILOGA 11 (poglavje 4.5.2, str. 31)

Vzorec izjave na računu

UD - 10 - 2008
Obrazac: R - 1

TEHNOPLAST PROFILI d.o.o.

Opći mehanički radovi
Šćitarjevo, Obrezina 80
Telefon: 01/6258-711, Fax.: 01/6258-713
Žiro-račun: 2402006-1100454391, Erste & Steiermarkische Bank d.d.
MB/JMBG: 02028166

Račun br.: 099-2008
Šćitarjevo, 29.09.2008

1241 KAMNIK
SLOVENIJA

Otpremnica: 91
Račun za isporučena dobra i usluge
Datum isporuke: 29.09.2008

R b	Šifra	Naziv robe-usluge	J. mj.	Količina	Jed. cijena	Rabat	Ukupno
1	600.002	PLASTICNA KOPCA ZA DRŽAC KER. FASAD	kom	50.000,00	0,05		2.500,00
UKUPNO							2.500,00 €

Slovima: dvijetisućpetsto € i nula cnt
DEVIZNI RAČUN: 7001-2028166, KREDITNA BANKA ZAGREB
SWIFT: KREZHR2X
IBAN: HR18 2481 0001 1101 0609 8
Način plaćanja: Devizni račun
Plaćeno:

TEŽINA: bruto 21,00 kg

1 KOLETO: kartonska kutija dim: 55x55x33 cm

IZVOZNIK PROIZVODA OBUHVAĆENIH OVOM ISPORUKOM IZJAVLJUJE DA SU, OSIM AKO JE TO IZRIČITO NAVEDENO, OVI PROIZVODI HRVATSKOG PREFERENCIJALNOG PODRIJETLA.

ŠĆITARJEVO, 29.09.2008.
TEHNOPLAST PROFILI d.o.o.
TOMISLAV PRLIĆ

TEHNOPLAST PROFILI
d.o.o.
ŠĆITARJEVO, Obrezina 80

IZVOZNIK BLAGA, ZAJETEGA S TEM DOKUMENTOM, IZJAVLJA, DA, RAZEN ČE NI DRUGAČE JASNO NAVEDENO, IMA TO BLAGO HRVAŠKO PREFERENCIALNO POREKLO.

316/2211

Direktor:
TEHNOPLAST PROFILI
d.o.o.
ŠĆITARJEVO, Obrezina 80

PRILOGA 12 (poglavje 4.6, str. 33)

Kratkoročna izjava dobavitelja za izdelke s preferencialnim poreklom

IZJAVA
Spodaj podpisani izjavljam, da ima blago, navedeno na tem dokumentu: ⁽¹⁾ poreklo iz ⁽²⁾ in da izpolnjuje pravila o poreklu, ki urejajo preferencialno trgovino z/s ⁽³⁾ .
Izjavljam, da ⁽⁴⁾ :
☐ se je kumulacija uporabila z/s (ime države/držav)
☐ se kumulacija ni uporabila
Zavezujem se, da bom dal carinskim organom na razpolago vse nadaljnje dokazilne listine, ki jih bodo zahtevali:
..... ⁽⁵⁾
..... ⁽⁶⁾
..... ⁽⁷⁾
<hr/> ⁽¹⁾ Če to zadeva samo nekatero blago, navedeno na dokumentu, ga je treba jasno označiti in to oznako vnesti v izjavo, kot sledi: ... navedeno na tem računu in označeno z s poreklom iz
⁽²⁾ Skupnost, država, skupina držav ali ozemlje porekla blaga.
⁽³⁾ Zadevna država, skupina držav ali ozemlje.
⁽⁴⁾ Izpolni se, kadar je to potrebno, samo za blago s preferencialnim poreklom v okviru preferencialnih trgovinskih odnosov z eno izmed držav iz členov 3 in 4 ustreznega Protokola o poreklu, za katero se uporablja panevropsko-mediteranska kumulacija porekla.
⁽⁵⁾ Kraj in datum.
⁽⁶⁾ Ime in položaj v podjetju.
⁽⁷⁾ Podpis.

PRILOGA 13 (poglavje 4.6, str. 33)

Dolgoročna izjava dobavitelja za izdelke s preferencialnim poreklom

IZJAVA
Spodaj podpisani izjavljam, da ima spodaj opisano blago:
..... ⁽¹⁾
..... ⁽²⁾ ,
ki se redno dobavlja ⁽³⁾ , poreklo iz ⁽⁴⁾ in izpolnjuje pravila o poreklu, ki urejajo preferencialno trgovino z ⁽⁵⁾ .
Izjavljam, da ⁽⁶⁾ :
☐ se je kumulacija uporabila z/s (ime države/držav)
☐ se kumulacija ni uporabila
Ta izjava velja za vse nadaljnje pošiljke tega blaga, poslanega v času od do ⁽⁷⁾ .
Zavežujem se, da bom nemudoma obvestil, če ta izjava ne bo več veljavna.
Zavežujem se, da bom dal carinskim organom na razpolago vse nadaljnje dokazilne listine, ki jih bodo zahtevali.
..... ⁽⁸⁾
..... ⁽⁹⁾
..... ⁽¹⁰⁾
<p>_____</p> <p>⁽¹⁾ Poimenovanje.</p> <p>⁽²⁾ Trgovski opis, kot se uporablja na računih, npr. št. modela.</p> <p>⁽³⁾ Ime kapca (firma).</p> <p>⁽⁴⁾ Skupnost, država, skupina držav ali ozemlje porekla blaga.</p> <p>⁽⁵⁾ Zadevna država, skupina držav ali ozemlje.</p> <p>⁽⁶⁾ Izpolni se, kadar je to potrebno, samo za blago s preferencialnim poreklom v okviru preferencialnih trgovinskih odnosov z eno izmed držav iz členov 3 in 4 ustreznega Protokola o poreklu, za katero se uporablja panevromediteranska kumulacija porekla.</p> <p>⁽⁷⁾ Navesti datume. Obdobje ne sme presegati 12 mesecev.</p> <p>⁽⁸⁾ Kraj in datum.</p> <p>⁽⁹⁾ Ime in položaj, firma in naslov podjetja.</p> <p>⁽¹⁰⁾ Podpis.*</p>

PRILOGA 14 (poglavje 4.6, str. 34)

Kratkoročna izjava dobavitelja za blago, ki nima preferencialnega statusa

IZJAVA

Spodaj podpisani dobavitelj blaga, ki je zajeto v priloženem dokumentu, izjavljam, da:

1. so bili naslednji materiali, ki nimajo porekla Skupnosti, uporabljeni v Skupnosti za izdelavo tega blaga.

Poimenovanje dobavljenega blaga ¹⁷	Poimenovanje uporabljenih materialov brez porekla	Tarifna številka HS uporabljenih materialov brez porekla ¹⁸	Vrednost uporabljenih materialov brez porekla ¹⁹
			Skupaj:

2. imajo vsi drugi materiali, uporabljeni za izdelavo tega blaga v Skupnosti, poreklo Skupnosti.

Zavezujem se, da bom dal carinskim organom na razpolago vse nadaljnje dokazilne listine, ki jih bodo zahtevali.

..... 20
 21
 6

¹⁷ Kadar se računa, dobavnica ali drug trgovinski dokument, h kateremu je priložena izjava, nanaša na različno blago ali blago, ki ne vsebuje enakih deležev materialov brez porekla, jih mora dobavitelj jasno razločevati.

Primer:

Dokument se nanaša na različne modele elektrimotorjev iz tarifne številke 8501, uporabljene pri izdelavi pralnih strojev iz tar. številke 8450. Narava in vrednost materialov brez porekla, uporabljenih pri izdelavi motorjev se razlikuje od modela do modela. Modeli morajo biti navedeni ločeno v stolpcu 1, podane pa morajo biti tudi informacije v drugih stolpcih za vsak model posebej, tako da izdelovalec pralnih strojev lahko pravilno oceni status porekla vsakega od svojih izdelkov, odvisno od vrste motorja, ki ga vključuje.

¹⁸ Izpolniti le, kjer je ustrezno

Primer:

Pravilo za oblačila iz poglavja ex 62 dovoljuje uporabo preje brez porekla. Če torej francoski izdelovalec oblačil uporablja tkanino, stikano na Portugalskem iz preje brez porekla, mora portugalski dobavitelj vnesti le "prejo" kot material brez porekla v stolpec 2 svoje izjave, tarifna številka HS in vrednost preje nista pomembni.

Podjetje, ki izdeluje žico iz tar. št. 7217 HS iz železnih palic brez porekla, mora v stolpec 2 vnesti "železne palice". Če bo žica vgrajena v stroj, za katerega pravilo o poreklu določa odstotno mejo glede vrednosti uporabljenih materialov brez porekla, se mora v stolpec 4 vnesti vrednost palic.

¹⁹ "Vrednost" pomeni carinsko vrednost materialov v času uvoza ali, če ta ni znana in se ne da ugotoviti, prva preverljiva cena, plačana za materiale v Skupnosti.

Za vsako vrsto uporabljenega materiala brez porekla je treba navesti natančno vrednost na enoto blaga iz stolpca 1.

²⁰ Kraj in datum.

²¹ Ime in položaj, firma in naslov podjetja.

6 Podpis

PRILOGA 15 (poglavje 4.6, str. 34)

Dolgoročna izjava dobavitelja za blago, ki nima preferencialnega statusa

IZJAVA

Spodaj podpisani dobavitelj blaga, ki je zajeto v tem dokumentu in ki se redno dobavlja¹izjavljam, da:

1. so bili naslednji materiali, ki nimajo porekla Skupnosti, uporabljeni v Skupnosti za izdelavo tega blaga:

Poimenovanje dobavljenega blaga ²	Poimenovanje uporabljenih materialov brez porekla	Tarifna številka HS uporabljenih materialov brez porekla ³	Vrednost uporabljenih materialov brez porekla ⁴
			Skupaj:

2. imajo vsi drugi materiali, uporabljeni za izdelavo tega blaga v Skupnosti, poreklo Skupnosti.

Ta izjava velja za vse nadaljnje pošiljke teh izdelkov, poslanih v času od do⁵

Zavezujem se, da bom takoj obvestil, če ta izjava ne bo več veljavna.

Zavezujem se, da bom dal carinskim organom na razpolago vse nadaljnje dokazilne listine, ki jih bodo zahtevali.

.....⁶
⁷
⁸

PRILOGA 16 (poglavje 5, str. 37)

Praktični vodnik za ugotavljanje statusa Proizvod s poreklom

